

Lífeyrissjóður
bankamanna
Ársreikningur
2024

Lífeyrissjóður bankamanna
Skipholti 50b
105 Reykjavík
Kt. 510169-4259

Lífeyrissjóður bankamanna Ársreikningur 2024

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar	2-5
Viðauki skýrslu stjórnar: Stjórnarháttaryfirlýsing	6-12
Áritun endurskoðenda	13-16

Ársreikningur Hlutfallsdeildar

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	18
Efnahagsreikningur	19
Yfirlit um sjóðstreymi	20
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	21
Skýringar	22-35

Ársreikningur Aldursdeildar

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	37
Efnahagsreikningur	38
Yfirlit um sjóðstreymi	39
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	40
Skýringar	41-56

Sameiginlegt yfirlit

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign	58
Deildaskiptur efnahagsreikningur	59

Skýrsla stjórnar

Um sjóðinn

Lífeyrissjóður bankamanna er meðal elstu lífeyrissjóða landsins og tók til starfa 1. janúar 1929 og hét þá Eftirlaunasjóður starfsmanna Landsbanka Íslands. Á seinni árum hafa starfsmenn fleiri fyrirtækja öðlast rétt til greiðslu í sjóðinn.

Frá 1. janúar 1998 hefur sjóðurinn starfað í tveimur aðskildum deildum, Hlutfallsdeild og Aldursdeild (áður Stigadeild). Í Hlutfallsdeild eru allir þeir sem við uppskiptinguna óskuðu eftir að vera áfram í þeirri deild. Eftir breytinguna eru allir nýir starfsmenn í Aldursdeild, ásamt þeim sem kusu að flytja áunnin réttindi sín úr Hlutfallsdeild yfir í Aldursdeild árið 1998.

Fjöldi lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur

Á árinu fengu að meðaltali 2.267 sjóðfélagar lífeyrisgreiðslur frá sjóðnum, þar af 1.308 úr Hlutfallsdeild og 959 úr Aldursdeild. Lífeyrisgreiðslur jukust um 2,2% á árinu 2024 og námu alls 4.579 milljón samanborið 4.481 milljónir króna árið áður. Í Hlutfallsdeild námu lífeyrisgreiðslur ársins 3.242 milljónum samanborið við 3.347 milljónir árið áður og lækkuðu því um 3,1% á milli ára. Í Aldursdeild námu lífeyrisgreiðslur ársins 1.337 milljónum króna samanborið við kr. 1.133 milljónir árið áður og hækkuðu því um 18,0% milli ára.

Fjöldi sjóðfélaga og iðgjöld

Alls greiddu að meðaltali 1.455 sjóðfélagar iðgjöld til sjóðsins á árinu 2024, 1.409 til Aldursdeildar og 46 til Hlutfallsdeildar. Heildariðgjöld til Aldursdeildar námu 2.069 milljónum á árinu 2024 samanborið við 2.062 milljónir árið áður. Í Hlutfallsdeild námu heildariðgjöld 86 milljónum samanborið við 104 milljónir árið áður.

Staða sjóðsins, ávöxtun og rekstrarkostnaður

Eftir sérlega krefjandi fjárfestingarumhverfi undanfarin 2 ár reyndist árið 2024 farsælt fyrir fjárfesta. Heimsvísitala erlendra hlutabréfa MSCI hækkaði um 18,7% í dollurum eða um 20,4% í íslenskum krónum þar sem krónan gaf eftir gagnvart dollara á árinu.

Innlendur hlutabréfamarkaður lækkaði framan ef ári en náði ákveðnum botni um miðjan september með væntingum um lækkun vaxta. Markaðurinn tók svo verulega við sér á síðasta árfjórðungi eftir að Seðlabankinn hóf vaxtalækkunarferli sitt í byrjun október og jákvæðar fréttir bárust frá skráðum fyrirtækjum og bjartsýni jókst á að sameining fyrirtækjanna JBT og Marel gengi eftir. Hækkaði heildarvísitala aðallista um 14,7% yfir árið í heild. Innlend skuldabréf sjóðsins, sem eru að stærstum hluta verðtryggð, skiluðu jafnframt jákvæðri ávöxtun á árinu 2024.

Hrein nafnávöxtun Aldursdeildar var 10,7% á árinu 2024 sem samsvarar 5,7% raunávöxtun samanborið við 1,7% raunávöxtun á árinu 2023. Hjá Hlutfallsdeild var hrein nafnávöxtun 8,8% á árinu 2024 sem samsvarar 3,8% raunávöxtun samanborið við 2,1% raunávöxtun á árinu 2023.

Meðaltal hreinnar raunávöxtunar hjá Aldursdeild er 3,2% síðustu 5 ár, 3,7% síðustu 10 ár og 3,6% síðustu 20 ár. Hjá Hlutfallsdeild er meðal raunávöxtun 2,3% síðustu 5 ár, 3,1% síðustu 10 ár og 3,4% síðustu 20 ár.

Hrein eign Lífeyrissjóðs bankamanna nam kr. 118,9 milljörðum króna í lok árs 2024 og hækkaði um 8,5 milljarða króna á árinu eða um 7,7%. Í Hlutfallsdeild nam hrein eign alls kr. 41,2 milljörðum króna og í Aldursdeild kr. 77,7 milljörðum króna.

Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunarkostnaður, að teknu tilliti til kostnaðarpátttöku aðildarféлага Hlutfallsdeildar, nam 148,9 milljónum króna samanborið við 161,2 milljónir árið áður. Rekstrarkostnaður sem hlutfall af meðalstöðu eigna lækkar úr 0,15% í 0,13%.

Skýrsla stjórnar

Skuldabréf ÍL-sjóðs

Þann 20. október 2022 kynnti fjármála- og efnahagsráðherra skýrslu til Alþingis um stöðu ÍL-sjóðs (áður Íbúðalánasjóðs). Í skýrslunni koma m.a. fram hugmyndir um beitingu lagasetningar til að knýja fram gjaldþrotaskipti eða slit á ÍL-sjóði. Í framhaldinu var óskað eftir viðræðum við eigendur íbúðabréfa (HFF-skuldabréfa) útgefnunum af ÍL-sjóði um uppgjör sem miðast við höfuðstól og áfallna vexti og verðbætur.

Lífeyrissjóður bankamanna lagði líkt og aðrir lífeyrissjóðir áherslu á að uppgjör íbúðabréfa miðist við fullar efndir samkvæmt skilmálum bréfanna. Í því felst að tekið sé fullt tillit til samningsbundinna vaxta til framtíðar enda eru skuldabréfin án heimildar til uppgreiðslu. Í ljósi afdráttarlausra lögfræðialita sem fram hafa komið taldi stjórn lífeyrissjóðsins það ekki samræmast umboðsskyldu sinni að taka þátt í samningaviðræðum nema fullt verð kæmi fyrir.

Viðræður á þeim grunni hófust loks í febrúar 2024 milli ráðgjafa 18 lífeyrissjóða og viðræðunefndar fjárlaga- og efnahagsráðherra og var niðurstaða viðræðna kynnt í apríl 2025. Var um að ræða tillögu að skilmálabreytingu HFF bréfanna sem felur í sér að kröfur verða efndar með afhendingu ríkisskuldabréfa, annarra verðbréfa og reiðufjár í gjaldeyri og íslenskum krónum og ÍL-sjóði þannig gert kleift að standa við skuldbindingar sínar. Tillagan var samþykkt með auknum meirihluta á fundi skuldabréfaeigenda þann 10. apríl 2025 og er því bindandi fyrir alla eigendur sem skapar skilyrði fyrir uppgjöri og slitum sjóðsins. Í framhaldinu er gert ráð fyrir að fjármála- og efnahagsráðherra leggi fram á Alþingi frumvarp til fjáráukalaga sem veitir heimild til að ljúka málinu á grundvelli tillögunnar. Lífeyrissjóður bankamanna greiddi atkvæði með tillögunum enda taldi stjórn þær ásættanlegar m.t.t. til heildarhagsmuna sjóðfélaga.

Nánar er fjallað um bókfært verð skuldabréfa í skýringu 10 hjá Hlutfallsdeild og skýringu 11 hjá Aldursdeild.

Breytingar á samþykktum

Nýjar samþykktir Lífeyrissjóðs bankamanna voru staðfestar af Fjármála- og efnahagsráðuneytinu 20. september 2024. Um var að ræða breytingar sem samþykktar voru á ársfundi sjóðsins þann 29. maí 2024 og samþykktar af aðildarfyrirtækjum í samræmi við 7. grein samþykpta.

Breytingin fól í sér lækkan allra áunninna lífeyrisréttinda í Aldurdeild á árinu 2023 og fyrr um 12% sem kom til framkvæmda frá og með 1. október 2024. Réttindabreytingin byggði á minnisblaði frá tryggingafræðingi sjóðsins og var gerð í því skyni að jafna þann mun sem myndast hafði á milli skuldbindinga og eigna Aldursdeildar. Nam hallinn 10,4% af heildarskuldbindingum deildarinnar í lok árs 2023 og var því utan leyfðra vikmarka 39. gr. laga 129/1997 og sjóðnum því skylt að lögum að bregðast við á þessum tímapunkti. Halli Aldursdeildar var að stærstum hluta tilkominn vegna óhagstæðra aðstæðna á mörkuðum á árunum 2022 og 2023 sem leiddu til þess að raunávöxtun var undir viðmiði þau ár þó ávöxtun Aldursdeildar hafi verið nokkuð umfram meðaltal íslenskra lífeyrissjóða á tímabilinu. Auk þess tilgreindu réttindatöflur sjóðsins um nokkurt skeið hærri lífeyrisréttindi en eðlilegt var fyrir það iðgjald sem greitt var sem leiddi til þess að viðvarandi halli myndaðist á s.k. framtíðarstöðu deildarinnar sem ekki var talið unnt að leiðrétta vegna lagaskilyrða um lágmarkstryggingarvernd. Neikvæð framtíðarstaða var loks leiðrétt með nýjum réttindatöflum sem tóku gildi 2023 en eftir sátu uppsöfnuð áhrif á heildarstöðu deildarinnar. Þess má geta að þetta er í fyrsta sinn sem áunnin réttindi eru lækkuð í Aldurdeild en slíkt hefur verið gert ítrekað hjá flestum öðrum lífeyrissjóðum. Réttindi sem áunnin eru eftir árið 2023 haldast óbreytt.

Þá tóku gildi breytingar sem auka sveigjanleika í lífeyristöku til samræmis við það sem tíðkast hjá mörgum lífeyrissjóðum og gerir sjóðfélögum kleift að hefja lífeyristöku við 60 ára aldur m.v. nýjar flýtingartöflur sem staðfestar voru í samþykktum 17. desember 2023.

Skýrsla stjórnar

Tryggingafræðileg staða

Fyrir liggur tryggingafræðileg úttekt miðað við 31. desember 2024 sem sýnir að tryggingafræðileg staða Aldursdeildar er jákvæð og námu heildareignir 0,5% umfram heildarskuldbindingar samanborið við 10,3% neikvæða stöðu árið áður. Skýrist bætt staða af lækkun áunninna lífeyrisréttinda sem kom til framkvæmda 1. október 2024, auk þess sem raunávöxtun ársins 2024 var talsvert yfir viðmiði.

Tryggingafræðileg staða Hlutfallsdeildar er neikvæð og námu heildarskuldbindingar 2,4% umfram heildareignir í lok árs 2024 samanborið við 2,4% árið áður.

Úttekt á tryggingafræðilegri stöðu er byggð á sömu forsendum um dánar- og lífslíkur og undanfarin ár en nýr örorkugrunnur miðað við reynslu 2018 – 2023 er lagður til grundvallar ásamt nýjum forsendum um giftingarlíkur og fjölda barna.

Lán til sjóðfélaga

Eftir mikinn samdrátt undanfarin ár hefur ásókn í sjóðfélagalán aukist í kjölfar hækkandi lánskjara á markaði. Voru veitt 11 ný fasteignalán á árinu 2024, að fjárhæð 357 milljónir samanborið við 7 lán árið áður að fjárhæð 191 milljónir. Áfram dró úr uppgreiðslum lána á árinu 2024 sem námu um 90 milljónum samanborið við um 153 milljónir árið áður. Hámarkslánsfjárhæð er kr. 70 milljónir og nær lánsréttur aðeins til þeirra greiða iðgjöld til sjóðsins, og hafa greitt iðgjöld til sjóðsins í amk. 6 mánuði eða taka lífeyri hjá sjóðnum. Eingöngu er boðið upp á verðtryggð fasteignalán með föstum vöxtum út lánstímann. Vaxtakjör eru 3,95%, sem eru sambærileg kjör og í boði eru á verðtryggðum fastvaxtalánum lífeyrissjóða. Vægi sjóðfélagalána jókst lítillega í eignasöfnum sjóðsins og nemur um 2,4% hjá Aldursdeild og 1,4% hjá Hlutfallsdeild. Vanskil í árslok námu aðeins um 0,06% af stöðu lána.

Fjárfestingarstefnur

Fjárfestingarstefnur sjóðsins eru varfærnar og miða að því að ná sem bestri ávöxtun innan þeirra marka um áhættu sem hvor deild setur sér.

Í Hlutfallsdeild tekur fjárfestingarstefnan mið af því að lífeyrisþegar eru mun fleiri en þeir sem greiða iðgjöld til deildarinnar. Há lífeyrisþyrði Hlutfallsdeildar krefst varfærinnar fjárfestingarstefnu þar sem áherslan er nær eingöngu á áhættulitlar eignir með þekkt greiðsluflæði s.s. skuldabréf og innlán. Aðeins er miðað við að um 6,5% eignasafns Hlutfallsdeildar sé í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum.

Í Aldursdeild er lífeyrisþyrði fremur lág og greiðandi sjóðfélagar mun fleiri en lífeyrisþegar og tekur fjárfestingarstefnan mið af því. Fjárfestingarstefna Aldursdeildar miðar að eignasafni sem er 46,5% í skuldabréfum, 2,0% í innlánum og 51,5% í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum. Þá er markmið að 34% af eignasafni sé í erlendum verðbréfum og hefur vægi erlendra verðbréfa aukist á undanförunum árum í takt við auknar heimildir lífeyrissjóða til fjárfestinga erlendis.

Fjárfestingarstefnur beggja deilda eru endurskoðaðar árlega og birtar á heimasíðu sjóðsins www.lifbank.is.

Væntanleg þróun og framtíðarhorfur

Á komandi árum mun lífeyrissjóðurinn hafa áfram að höfuðmarkmiði að ávaxta eignir innan ramma laga og fjárfestingarstefnu sjóðsins í þeim tilgangi að standa undir lífeyrisskuldbindingum og hámarka réttindi sjóðfélaga. Stjórn sjóðsins gerir ráð fyrir að starfsemi verði með svipuðu sniði á allra næstu árum. Þó verða áfram skoðaðar leiðir til að auka hagkvæmni í rekstri t.d. með útvistun á rekstri sjóðsins eða mögulegu samstarfi eða sameiningu við aðra lífeyrissjóði. Til skoðunar er hvort fýsilegt kunni að vera að sameina deildir sjóðsins að nýju en óvíst er hvort slíkt reynist gerlegt.

Atburðir eftir lok reikningsárs

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neinir þeir atburðir sem hafa verulega þýðingu varðandi fjárhagsstöðu sjóðsins.

Skýrsla stjórnar

Stjórnarhættir

Í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 birtir sjóðurinn yfirlýsingu um stjórnarhætti sína. Upplýsingarnar eru settar fram í viðauka við skýrslu stjórnar og teljast hluti hennar.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samræmi við lög um ársreikninga birtir sjóðurinn ófjárhagslegar upplýsingar. Upplýsingarnar eru settar fram í viðauka við skýrslu stjórnar og teljast hluti hennar.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs bankamanna staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2024 með undirritun sinni.

Reykjavík, 29. apríl 2025

Stjórn

Sigurður Kári Tryggvason

Erla Hrönn Aðalgeirsdóttir

Ástríður H. Gísladóttir

Jón Fannar Guðmundsson

Sindri Reynisson

Steinunn Anna Hannesdóttir

Framkvæmdastjóri

Tryggvi Tryggvason

Viðauki

Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs bankamanna

Stjórnarháttayfirlýsing þessi er í samræmi við 51. gr. Reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 og er hluti af skýrslu stjórnar með ársreikningi 2024.

Grundvöllur og hlutverk

Lífeyrissjóður bankamanna starfar á grundvelli starfsleyfis fjármálaráðherra, í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997, með síðari breytingum og samþykktir sjóðsins. Samþykktir sjóðsins auk annarra upplýsinga er varða skipulag hans eru aðgengilegar á vef sjóðsins www.lifbank.is. Yfirlit yfir lög, reglugerðir og aðrar reglur og tilmæli sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða er m.a. að finna á vef Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands, www.sedlabanki.is/fjarmalaeftirlit.

Hlutverk sjóðsins er að veita viðtöku iðgjaldi sjóðfélaga, ávaxta það og sjá sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum fyrir lífeyri samkvæmt ákvæðum samþykktja sjóðsins. Skal ávöxtun eigna hagað með þeim hætti að samspil ávöxtunar og áhættu sé sem hagkvæmast í samræmi við fjárfestingarstefnu og áhættustefnu sjóðsins á hverjum tíma.

Stjórnarhættir Lífeyrissjóðs bankamanna

Stjórn Lífeyrissjóðs bankamanna leggur áherslu á góða stjórnarhætti við daglega stjórnun sjóðsins. Í því sambandi er sérstaklega litið til þeirra ákvæða laga nr. 129/1997 sem lúta að stjórnarháttum lífeyrissjóða, ákvæða samþykktja lífeyrissjóðsins og reglna FME þar um, m.a. reglna nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Þá hefur sjóðurinn til hliðsjónar Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum Atvinnulífsins og Nasdaq Iceland. Sjóðurinn víkur frá leiðbeiningunum í nokkrum atriðum m.a. er varðar starfskjarastefnu, starfskjaranefnd og tilnefningarnefnd.

Lög, reglur og leiðbeiningar sem sérstaklega varða stjórnarhætti

Eftirfarandi er yfirlit um löggjöf, stjórnvaldsreglur, leiðbeinandi tilmæli og innri reglur Lífeyrissjóðs bankamanna. Listinn er til upplýsinga en er ekki tæmandi. Yfirlit yfir lög, reglugerðir og aðrar reglur opinberra aðila sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða er m.a. að finna á vef Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands, www.sedlabanki.is/fjarmalaeftirlit

Lög frá Alþingi

- Lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Reglugerðir

- Reglugerð nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Reglugerð nr. 698/1998 um ráðstöfun iðgjalds til lífeyrissparnaðar og viðbótartryggingaverndar.
- Reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila lífeyrissparnaðar.
- Reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.
- Reglugerð nr. 745/2019 um áreiðanleikakönnun vegna aðgerða gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka.
- Reglugerð nr. 545/2019 um áhættumat vegna peningabættis og fjármögnunar hryðjuverka.
- Reglugerð nr. 270/2017 um fasteignalán til neytenda.
- Reglugerð nr. 1420/2021 um einstaklinga í áhættuhópi vegna stjórnmálalegra tengsla með tilliti til aðgerða gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka.

Reglur og leiðbeiningar FME

- Reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 180/2013 um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra og stjórnarmanna lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 4/2015 um samskipti Fjármálaeftirlitsins og ytri endurskoðenda eftirlitsskyldra aðila sem jafnframt eru einingar tengdar almannahagsmunum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 3/2010 um mat á hæfi lykilstarfsmanna.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2019 vegna áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 6/2014 um útvistun hjá eftirlitsskyldum aðilum.

Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs bankamanna

Innri reglur

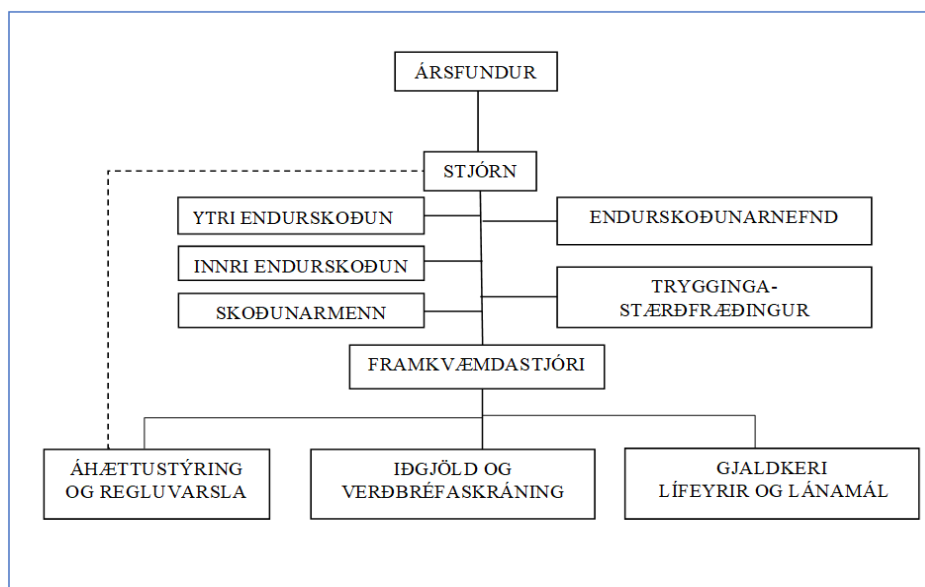
- Samþykktir lífeyrissjóðs bankamanna frá september 2024.
- Samskipta- og siðareglur frá desember 2023.
- Starfsreglur stjórnar og framkvæmastjóra frá apríl 2021.
- Starfsreglur endurskoðunarnefndar frá apríl 2021.
- Verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna frá mars 2024.
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna frá júní 2011.
- Útlánareglur Lífeyrissjóðs bankamanna frá nóvember 2023 (uppfærðar í janúar 2025).
- Reglur um fjárfestingar frá desember 2024.

Stjórn og stjórnskipulag

Stjórn Lífeyrissjóðs bankamanna ber ábyrgð á starfsemi hans og skal sjá til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykktar sjóðsins. Stjórn sjóðsins hélt ellefu bókaða fundi á árinu. Stjórnin er skipuð sex stjórnarmönnum þar sem þrír eru kosnir beint af sjóðfélögum á ársfundi og þrír tilnefndir af aðildarfyrirtækjum. Nánari upplýsingar um stjórnarmenn má finna í viðauka. Næst verður kosið til stjórnar á ársfundi 2026 og í framhaldinu munu aðildarfyrirtækin tilnefna sína fulltrúa.

Stjórn hefur sett sér ítarlegar starfsreglur auk starfsreglna framkvæmdastjóra sem mynda ramma um starfsemi stjórnar og upplýsingagjöf til hennar. Stjórnin fær reglulega upplýsingar frá framkvæmdastjóra um rekstur og efnahag sjóðsins og öll viðskipti hans.

Neðangreint skipurit lýsir skipulagi Lífeyrissjóðs bankamanna

Stjórnin ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans og önnur starfskjör, gengur frá starfslýsingu hans, setur honum erindisbréf og veitir honum lausn frá störfum. Gerður er skriflegur ráðningarsamningur við framkvæmdastjóra. Stjórn getur falið formanni og varaformanni stjórnar að annast samninga við framkvæmdastjóra um laun og önnur starfskjör.

Stjórn tekur ákvarðanir í öllum málum sem telja verður óvenjuleg eða mikilsháttar. Stjórn getur þó veitt framkvæmdastjóra heimild til afgreiðslu slíkra mála. Öll skjöl sem varða meiriháttar ákvarðanir, svo sem samningar er teljast óvenjulegir eða meiriháttar eða hafa greinilega verulega þýðingu fyrir starfsemi sjóðsins skulu vera undirritaðir af stjórnarformanni sjóðsins og framkvæmdastjóra.

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í samræmi við lög og reglur við mótaða stefnu og ákvarðanir stjórnar. Framkvæmdastjóri annast fjárfestingar sjóðsins í samræmi við fjárfestingarheimildir í reglum sjóðsins um fjárfestingar. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn sjóðsins. Framkvæmdastjóri sjóðsins er Tryggvi Tryggvason.

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett samskipta- og siðareglur fyrir stjórn og starfsmenn sem ætlað er að undirstrika ákveðin grunngildi í starfsháttum stjórnar og starfsmanna sjóðsins og miða að því að draga úr hættu á hagsmunaaðrekstrum og stuðla að góðum og heiðarlegum starfsháttum.

Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs bankamanna

Ársfundur

Stjórn sjóðsins skal skv. samþykktum efna til ársfundar eigi síðar en í júnímánuði ár hvert. Rétt til setu á ársfundi eiga allir sjóðfélagar og hafa þeir tillögurétt og jafnan atkvæðisrétt. Á ársfundi skal m.a. gerð grein fyrir skýrslu stjórnar, ársreikningum, tryggingafræðilegum úttektum, fjárfestingarstefnu og fyrirbyggjandi tillögum til breytinga á samþykktum sjóðsins. Þá eru þrír stjórnarmenn af sex kjörnir beint af sjóðfélögum á ársfundi til tveggja ára. Nánari upplýsingar um ársfundi má finna í samþykktum sjóðsins á heimasíðu hans www.lifbank.is.

Endurskoðun, endurskoðunarnefnd og skoðunarmenn

Reikningar sjóðsins eru endurskoðaðir og áritaðir af löggiltum endurskoðanda. Innri endurskoðun sjóðsins er í höndum sjálfstætt starfandi endurskoðanda. Endurskoðun sjóðsins og innri endurskoðun eru í höndum aðskilinna endurskoðunarfyrirtækja sem í dag eru KPMG, sem sinnir ytri endurskoðun, og Deloitte sem sinnir innri endurskoðun.

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar sem starfar samkvæmt ákvæðum laga um ársreikninga en samkvæmt þeim skulu einingar tengdar almannahagsmunum starfrækja endurskoðunarnefnd. Stjórn skipar annað hvert ár þrjá einstaklinga í nefndina sem er skipuð tveimur stjórnarmönnum og einum aðila óháðum stjórn. Nefndina skipa stjórnarmennirnir Erla Hrönn Aðalgeirsdóttir og Jón Fannar Guðmundsson auk Árna Tómassonar löggilts endurskoðanda sem veitir henni formennsku. Endurskoðunarnefnd hefur sett sér starfsreglur og er hlutverk hennar m.a. eftirfarandi:

1. Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
2. Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits einingarinnar, innri endurskoðun, ef við á, og áhættustýringu.
3. Eftirlit með endurskoðun ársreiknings.
4. Mat á óhæði endurskoðanda og endurskoðunarfyrirtækis og eftirlit með öðrum stöfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis.

Endurskoðunarnefnd hélt 4 bókaða fundi á árinu og gerði grein fyrir störfum sínum í sérstakri skýrslu til stjórnar lífeyrissjóðsins.

Auk þess eru hjá sjóðnum tveir skoðunarmenn og eru þeir kosnir á ársfundi sjóðsins. Þeir koma mánaðarlega til sjóðsins og gera ítarlegar kannanir á ýmsum starfsþáttum sjóðsins. Nær sú könnun yfir iðgjaldagreiðslur til sjóðsins, lífeyrisúrskurði, fjárfestingar, kostnaðarreikninga og bankareikninga sjóðsins. Skoðunarmenn skila árlegri skýrslu til stjórnar sjóðsins.

Tryggingastærðfræðingur

Tryggingafræðileg athugun er framkvæmd árlega í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997 og reglugerð nr. 391/1998. Athugunin er framkvæmd af löggiltum tryggingastærðfræðingi samkvæmt samningi við sjóðinn. Með athuguninni er lagt mat á áfallnar skuldbindingar sjóðsins og væntar framtíðarskuldbindingar annars vegar og núverandi eignasafn og vænt iðgjöld og ávöxtun hins vegar.

Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs bankamanna

Áhættustýring og innra eftirlit

Stjórn hefur mótað áhættustefnu og áhættustýringarstefnu í samræmi við reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða og er hún aðgengileg á heimasíðu hans. Markmið stefnunnar er að auka öryggi í rekstri með því að greina og stýra áhættu í fjárfestingum, ásamt því að stuðla að því að lögum, reglum og samþykktum sjóðsins sé fylgt. Áhættustefnan og áhættustýringarstefnan ná yfir starfsemi Lífeyrissjóðs bankamanna bæði hvað varðar fjárhagslega áhættu og rekstraráhættu. Þar er fjallað um einstaka áhættuþætti í rekstri lífeyrissjóðsins s.s. markaðsáhættu, gjaldmiðlaáhættu, mótaðilaáhættu, lífeyristryggingaráhættu, lausafjáraáhættu og rekstraráhættu.

Áhættuvilji og áhættuþol sjóðsins hvað varðar alla mikilvæga áhættuþætti er skilgreint í fjárfestingastefnum sjóðsins, sem eru hluti af áhættustefnu hans. Áhættuvilji er varðar fjárhagslega áhættu, mótaðilaáhættu og lausafjáraáhættu birtist í viðmiðum um samsetningu eignasafns en af samsetningu þess ráðast áhættueiginleikar þess, þ.m.t. flókt, fjárhæð í húfi (VaR) og tapslíkur vegna viðskipta og mótaðila. Áhættuþol stjórnar er varðar fjárhagslega áhættu, mótaðilaáhættu og lausafjáraáhættu birtist í þeim vikiðum og skorðum sem stjórn setur einstökum áhættuþáttum og ráða því m.a. hversu mikið eignastýring getur vikið frá viðmiðum stjórnar um eignasamsetningu.

Mat á áhættu eignasafns er byggt á mati á áhættu einstakra eignaflokka og fylgni þar á milli, þar sem einnig er tekið tillit til ytri áhættuþátta í hagkerfinu þ.m.t. varðandi verðbólgu og gengi. Við mat á einstökum fjárfestingum er áhætta fjárfestingarinnar metin með hliðsjón af þeim eignaflokki sem hún tilheyrir, m.a. hvað varðar gæði, öryggi, lausafjárstöðu og arðsemi. Við mat á hlutabréfum er m.a. horft til sjóðstreymis, fjárhagslegrar stöðu, rekstrarafkomu og viðeigandi kennitalna eftir því sem við á hverju sinni m.t.t. eðli starfsemi og rekstrarumhverfis. Við mat á skuldabréfum er lagt mat á skilmála hvers bréfs fyrir sig m.a. tryggingaveð, fjárhagslega stöðu útgefanda, greiðslugetu, lánsþæfismat, rekstrarafkomu eftir því sem við á hverju sinni m.t.t. eðlis starfsemi og rekstrarumhverfis. Þá hefur sjóðurinn sett mörk um heildaráhættu á hvern útgefanda.

Ársfjórðungslega er lögð fyrir stjórn áhættuskýrsla sem gerir stjórn kleift að hafa yfirsýn yfir áhættu sjóðsins og bregðast við ef ástæða er til. Þá er a.m.k. árlega framkvæmt eigið áhættumat þar sem farið er yfir áhersluatriði á sviði áhættueftirlits og áhættustýringar og er það kynnt fyrir stjórn og sent Fjármálaeftirliti Seðlabankans.

Áhættustjóri er Halldór Emil Sigtryggsson og ber hann ábyrgð á áhættueftirliti og áhættugreiningu í samræmi við ákvæði áhættustefnu. Hann heyrir undir framkvæmdastjóra en skal þó ávallt hafa beinan aðgang að stjórn telji hann þess þörf og leggur milliliðalaust fram skýrslur til stjórnar. Þá sinnir áhættustjóri jafnframt regluvörslu í samræmi við verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna.

Innra eftirlit sjóðsins mótast af stjórn sjóðsins, stjórnendum og starfsmönnum. Tilgangur þess er að veita hæfilega vissu um að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Uppbygging innra eftirlits hjá sjóðnum tekur mið af COSO skilgreiningu á innra eftirliti sem tekur til eftirfarandi fimm megin þátta; eftirlitsumhverfis, áhættustýringar, eftirlitsaðgerða, upplýsinga og samskipta og stjórnendaftirlits.

Skoðunarmenn sjóðsins og innri endurskoðendur hafa skilað af sér skýrslum vegna ársins 2024. Er það mat skoðunarmanna að fagleg vinnubrögð hjá sjóðnum séu í góðu lagi og að leitast sé við að fylgja lögum, reglugerðum og öðrum fyrirmælum, en álit innri endurskoðenda gefur til kynna að innra eftirlit sjóðsins sé með ágætum.

Líkt og aðrir íslenskir lífeyrissjóðir fellur Lífeyrissjóður bankamanna undir lög um varnir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka og lýtur sjóðurinn eftirliti Fjármálaeftirlitsins. Felur það m.a. í sér að sjóðurinn kannar með kerfisbundnum hætti hvort tilteknir aðilar, ríki eða samtök hafi átt í viðskiptum við sjóðinn.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Samkvæmt 66. gr. d. í lögum um ársreikninga nr. 3/2006 skal sjóðurinn láta fylgja í yfirliti með skýrslu stjórnar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Jafnframt skal gera grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum.

Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs bankamanna

Samskipta- og siðareglur

Sjóðurinn hefur sett sér samskipta- og siðareglur fyrir stjórn og starfsmenn sem miða að því að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra. Stjórn og starfsmenn sjóðsins gera sér ljósa grein fyrir þeirri ábyrgð sem fylgir störfum þeirra við varðveislu og ávöxtun fjármuna í eigu sjóðfélaga og leggja áherslu á að fylgja lögum, reglum og góðu viðskiptasiðferði í fjárfestingum sjóðsins.

Stjórn og starfsmenn skulu leggja rækt við starf sitt og stunda það af kostgæfni. Öll störf og aðrar athafnir skulu miða að því að vera sjóðnum, sjóðfélögum og öðrum sem sjóðurinn veitir þjónustu, til framdráttar. Stjórn og starfsmenn skulu ávallt gæta þess utan vinnutíma að aðhafast ekkert það sem dregið getur í efa hæfni þeirra til að sinna störfum fyrir sjóðinn eða skaða ímynd hans. Forðast ber hvers konar hagsmunaárekstra milli starfa þeirra og annarra athafna eða tengsla utanaðkomandi aðila. Stjórn eða starfsmenn mega ekki taka þátt í meðferð mála sem varða sjóðinn og þá persónulega. Skyld er stjórnarmanni eða starfsmanni að upplýsa um slík atvik.

Sjóðurinn leggur áherslu á mikilvægi þess að eiga góð samskipti við þá aðila sem hann á samskipti við, hvort sem um er að ræða iðgjaldagreiðendur, sjóðfélaga, þjónustuaðila á fjármáلامarkaði eða útgefendur verðbréfa. Sjóðurinn leggur áherslu á að ávöxtun fjármuna sjóðsins taki mið af þeim kjörum sem best bjóðast á hverjum tíma, m.a. næst það með góðum samskiptum við aðila á verðbréfamarkaði. Þau samskipti þurfa að vera í samræmi við almennar grunnreglur er tryggja gott viðskiptasiðferði og hagsmuni sjóðfélaga. Lögð er áhersla á að allar kynningar sem tekið er þátt í og önnur samskipti séu hlutlægar, nákvæmar, sannar og í samræmi við lög og almennt siðferði.

Stjórn og starfsmönnum er óheimilt að þiggja gjafir, boð eða önnur fríðindi af þjónustuaðilum sjóðsins. Með þjónustuaðilum er átt við alla aðila sem með einhverjum hætti eru í samskiptum eða viðskiptum við sjóðinn. Undanþegnar eru jólagjafir og aðrar tækifærisgjafir sem eru að fjárhagslegu verðmæti innan marka sem teljast algeng í slíkum tilvikum, eða þegar um er að ræða persónuleg tengsl sem ekki verða rakin til viðskipta við sjóðinn. Einnig boð á menningar- eða íþróttaviðburði á starfssvæði sjóðsins, enda gætt hófs í umgjörð og viðurgjörningi. Ennfremur er heimilt að þiggja viðeigandi viðurgjörning í tengslum við samskipti við þjónustuaðila.

Auk þess hefur sjóðurinn sett sér verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna með fjármálagerninga sem jafnframt er ætlað að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra í starfsemi lífeyrissjóðsins og draga úr hættu á að þeir sem þær taka til tengist einstökum úrlausnarefnum með þeim hætti að fyrirfram megi draga í efa óhlutdrægni þeirra.

Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs bankamanna

Samfélagsleg ábyrgð og ábyrgar fjárfestingar

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar og er hún aðgengileg á heimasíðu hans.

Stefnan setur fram viðmið Lífeyrissjóðs bankamanna í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða þar sem kveðið er á um að lífeyrissjóður skuli setja sér siðferðisleg viðmið í fjárfestingum.

Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til umhverfispáttá, félagslegra páttá og stjórnaðráttá (hér eftir skammstafað UFS) við mat, ákvörðun og eftirfylgni með fjárfestingum sjóðsins. Lífeyrissjóður bankamanna lætur þessi málefni sig varða og byggja viðhorf sjóðsins á grunnildum íslenska ríkisins, sem meðal annars birtast í ákvæðum stjórnarskrár og almennra laga.

Stefna þessi um ábyrgar fjárfestingar tekur einkum til beinna fjárfestinga sjóðsins í skráðum fyrirtækjum og sjóðum (að undanskildum vísitölusjóðum) sem fjárfesta aðallega í hlutabréfum, s.s. verðbréfasjóðum, fjárfestingarsjóðum og öðrum sjóðum um sameiginlega fjárfestingu. Mögulegt er að líta til grundvallarsjónarmiða stefnunnar við aðrar fjárfestingar eftir því sem við á.

Lífeyrissjóður bankamanna er tiltölulega lítill fjárfestir auk þess sem stór hluti fjárfestinga sjóðsins í hlutafélögum er óbeinn í gegnum sjóði um sameiginlega fjárfestingu. Af þessum sökum hefur sjóðurinn takmarkaða möguleika til þess að beita sér með beinum hætti gagnvart einstökum fyrirtækjum, nema í þeim tilfellum þegar stærð beins eignarhlutar gefur tilkall til þess. Á þetta sérstaklega við um erlendar fjárfestingar þar sem stærð sjóðsins er hlutfallslega mjög lítil og fjárfestingar eru að jafnaði nær alfarið í sjóðum en ekki í einstökum fyrirtækjum.

Lífeyrissjóður bankamanna hefur það höfuðmarkmið að ávaxta eignir sjóðsins til að standa undir lífeyrisskuldbindingum og hámarka réttindi sjóðfélaga. Skal ávöxtun eigna hagað með þeim hætti að samspil ávöxtunar og áhættu sé sem hagkvæmast samræmi við fjárfestingarstefnu og áhættustefnu sjóðsins á hverjum tíma.

Stefnu þessari um ábyrgar fjárfestingar er ætlað að skilgreina viðmið sem gera lífeyrissjóðnum kleift að samþætta samfélagslega ábyrgð við fjárfestingarákvarðanir hans eftir því sem kostur er og styðja þannig við greiningu, samanburð og mat á fjárfestingakostum. Er í því sambandi horft til UFS páttá og tillit tekið til þeirra eftir því sem fært er og að því marki sem rúmast innan fyrrgreinds höfuðmarkmiðs sjóðsins um hámarksréttindi sjóðfélaga. Það er mat stjórnar Lífeyrissjóðs bankamanna að áhersla á UFS í fjárfestingum stuðli að sjálfbærni fyrirtækja og þar með betri langtímaávöxtun og minni áhættu. Þannig fari fjárhagsleg markmið og UFS almennt vel saman og stuðli í sameiningu að bættum hag sjóðfélaga

Sem fjárfestir mun Lífeyrissjóður bankamanna beita sér eftir því sem kostur er í þeim tilgangi að hafa uppbyggileg áhrif á háttsemi fyrirtækja og stuðla að langtímahagsmunum og sjálfbærni þeirra félaga sem sjóðurinn fjárfestir í enda telur hann slíkt samrýmast hagsmunum sjóðfélaga. Lífeyrissjóður bankamanna getur ákveðið að styðja aðgerðir annarra fjárfesta þegar atvik koma upp er snúa að þessum sviðum ásamt því að beita sér sjálfur ef eignarhald lífeyrissjóðsins í viðkomandi fyrirtæki gefur tilefni til þess, með það að markmiði að hafa áhrif á viðhorf og stefnu þeirra félaga sem sjóðurinn fjárfestir í.

Lífeyrissjóður bankamanna er aðili að samtökunum IcelandSIF sem hafa þann tilgang að efla þekkingu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrga fjárfestinga og auka umræður um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Samtökunum er ætlað að vera óháður vettvangur fyrir umræðu og fræðslu um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar.

Lífeyrissjóður bankamanna skrifaði, ásamt 12 öðrum íslenskum lífeyrissjóðum, undir viljayfirlýsingu gagnvart alþjóðlegu samtökunum Climate Investment Coalition (CIC) um stórauknar fjárfestingar í verkefnum sem tengjast hreinni orku og umhverfisvænum lausnum fram til ársins 2030. Með yfirlýsingunni sem var formlega kynnt á lofslagsráðstefnu Sameinuðu þjóðanna í Glasgow, bættast lífeyrissjóðirnir 13 í hóp fjölda norrænna og breskra lífeyrissjóða sem gefið hafa út sambærilegar yfirlýsingar. Einkum verður horft til sjálfbærrar orkuframleiðslu og tengdra verkefna s.s. aukinnar notkunar hreinnar orku í samgöngum og atvinnustarfsemi.

Með þátttöku í CIC vill Lífeyrissjóður bankamanna styðja við markmið um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda á heimsvísu og er þátttakan liður í stefnu sjóðsins um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Grænar fjárfestingar nema nú þegar um 7,7 milljörðum króna eða um 6,5% af eignasöfnum sjóðsins. Gert er ráð fyrir því að grænar fjárfestingar sjóðsins aukist frekar á tímabilinu og stefnt að því að hlutfall grænna fjárfestinga nái a.m.k. 10% af eignum í lok árs 2030.

Lífeyrissjóður bankamanna er með til skoðunar að stíga frekari skref í þessum efnum m.a. með aðild að UN PRI.

Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs bankamanna

Starfsmannamál og samsetning stjórnar

Sökum fámennis hefur sjóðurinn ekki sett sér stefnu varðandi fjölbreytileika og ekki hefur verið ráðist í formlega jafnlaunavottun. Lögð er áhersla á jafnrétti og jafnræði og eru kynjahlutföll jöfn bæði innan stjórnar og meðal starfsfólks. Var 2. grein samþykkt sjóðsins breytt árið 2021 til að tryggja kynjahlutföll við heildarskipan stjórnar. Stjórnarmenn hafa fjölbreytta reynslu af fjármálamarkaði og hafa fjórir af sex stjórnarmönnum lokið prófi í verðbréfavíðskiptum.

Starfsmenn sjóðsins í fullu starfi eru fjórir og hefur starfsmannavelta verið mjög lítil og engin breyting orðið á starfsmannahaldi síðan 2015.

Halldór Emil Sigtryggsson	Áhættustjóri	Hóf störf 2014
Hulda Björk Guðmundsdóttir	lögjöld og verðbréfaskráning	Hóf störf 2009
Margrét Björk Jóhannsdóttir	Gjaldkeri, lífeyrismál og fasteignalán	Hóf störf 2014
Tryggvi Tryggvason	Framkvæmdastjóri	Hóf störf 2015

Áhersla er lögð á að skapa heilbrigt, öruggt og hvetjandi vinnuumhverfi þar sem ekki er liðið einelti, ofbeldi eða áreitni af nokkrum toga. Sjóðurinn hyggst setja sér starfsmannastefnu þar sem áðurnefnd atriði eru árétuð.

Stjórn sjóðsins er þannig skipuð:

Sigurður Kári Tryggvason	formaður	f. 1984	Lögfræðingur, starfsmaður Landsbankans	Tilnefndur af bankaráði Landsbankans hf.
Erla Hrönn Aðalgeirsdóttir	varaformaður	f. 1964	Viðskiptafræðingur	Tilnefnd af aðildarfyrtækjum sameiginlega
Jón Fannar Guðmundsson	stjórnarmaður	f. 1980	Viðskiptafræðingur, starfsmaður Landsbankans	Kjörin á ársfundi sem fulltrúi sjóðfélaga
Sindri Reynisson	stjórnarmaður	f. 1978	Verkfræðingur, starfsmaður Landsbankans	Kjörin á ársfundi sem fulltrúi sjóðfélaga
Ástríður Gísladóttir	stjórnarmaður	f. 1971	Lögfræðingur, lögmaður hjá Íslögum	Tilnefnd af bankaráði Seðlabanka Íslands
Steinunn Anna Hannesdóttir	stjórnarmaður	f. 1989	Verkfræðingur, starfsmaður Landsbankans	Kjörin á ársfundi sem fulltrúi sjóðfélaga

Persónuvernd

Stjórn sjóðsins hefur sett stefnu um meðferð persónuupplýsinga, sem finna má á heimasíðu sjóðsins www.lifbank.is, og byggir á lögum nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. Þar kemur fram að sjóðurinn leggur áherslu á að meðhöndla persónuupplýsingar af ábyrgð og varkárni með trúnað og öryggi að leiðarljósi. Lífeyrissjóðurinn safnar aðeins þeim gögnum sem nauðsynleg eru í starfsemi sjóðsins og afhendir ekki viðkvæmar persónuupplýsingar til þriðja aðila nema að fengnu samþykki eða skylda til þess leiði af lögum. Sjóðfélagar geta óskað eftir aðgangi að eigin persónuupplýsingum sem sjóðurinn vistar um þá og verður sjóðurinn við slíkum beiðnum svo fremi lög og reglugerðir eða réttindi annarra standi ekki í vegi fyrir því. Persónuverndarfulltrúi sjóðsins er Margrét Björk Jóhannsdóttir og hefur hún umsjón með eftirfylgni persónuverndarstefnu og tekur við beiðnum einstaklinga um aðgang að gögnum.

Staðfest á fundi stjórnar 29. apríl 2025

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs bankamanna

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Lífeyrissjóðs bankamanna („sjóðurinn“) fyrir árið 2024. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sjóðsins 31. desember 2024 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2024, í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða og lög nr. 3/2006 um ársreikninga.

Álitið er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sjóðnum í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Samkvæmt bestu vitund okkar og skilningi lýsum við yfir að við höfum ekki veitt neina óheimila þjónustu samkvæmt 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014 og að við erum óháð sjóðnum við endurskoðunina.

Við vorum kjörin endurskoðendur á ársfundi sjóðsins þann 29. maí 2024.

Samanburðarfjárhæðir

Ársreikningur Lífeyrissjóðs bankamanna 31. desember 2023 var endurskoðaður af öðrum endurskoðanda. Áritunin er dagsett 24. apríl 2024 og er án fyrirvara.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun ársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á ársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Áritun óháðs endurskoðanda

Lykilþættir endurskoðunar frh.:

Lykilþáttur	Endurskoðunin
Mat fjárfestinga Bókfært verð fjárfestinga Hlutfallsdeildar nam 40,7 ma. kr. eða 98,7% af heildareignum þann 31. desember 2024 (2023: 39,6 ma. kr. og 96,7%). Vísað er til skýringa 2 og 9-13 um fjárfestingar. Bókfært verð fjárfestinga Aldursdeildar nam 76,3 ma. kr. eða 97,7% af heildareignum þann 31. desember 2024 (2023: 68,2 ma. kr. og 97,6%). Vísað er til skýringa 2 og 10-13 um fjárfestingar. Meðal fjárfestinga eru hlutabréf, hlutdeildarskírteini og skuldabréf. Sjóðurinn setur sér fjárfestingarstefnu þar sem meðal annars er fjallað um samsetningu verðbréfa og vikmörk einstakra eignaflokka. Fjárfestingarnar eru færðar á gangvirði þar sem breytur byggja á markaðsupplýsingum og ytri gögnum. Vegna umfangs og mikilvægis fjárfestinga og að hluti þeirra er færður á ytra matsvirði þá er mat þeirra lykilþáttur í endurskoðuninni.	Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að staðfesta matsvirði fjárfestinga. Í þeirri vinnu fólst meðal annars: * Aflað var upplýsinga um fjárfestingarferilinn og aðferðafræði og forsendur við mat eigna. * Gengi var staðfest með staðfestingum frá vörsluaðilum eða með upplýsingum úr gagnaveitum. * Metnar voru aðferðir og útreikningur sjóðsins á óskráðum fjárfestingum. * Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi okkar á verðmæti úrtaks skuldabréfa. * Skýringar í ársreikningi vegna fjárfestinga voru yfirfarnar, þar á meðal stigskipting gangvirðis.
Mat á lífeyrisskuldbindingu Lífeyrisskuldbinding Hlutfallsdeildar nam 42,9 ma. kr. í árslok 2024 (2023: 42,7 ma. kr.). Skuldbindingar umfram endurmetnar eignir sjóðsins námu 1,0 ma. kr. í árslok 2024 eða -2,4% af af skuldbindingu (2023: 1,0 ma. kr. eða -2,4%). Vísað er í yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringu 16. Lífeyrisskuldbinding Aldursdeildar nam 107,0 ma. kr. í árslok 2024 (2023: 111,0 ma. kr.). Endurmetnar eignir umfram skuldbindingar sjóðsins námu 0,5 ma. kr. í árslok 2024 eða 0,5% af af skuldbindingu (2023: skuldbindingar umfram endurmetnar eignir -11,4 ma. kr. eða -10,3%). Vísað er í yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringu 17. Tryggingafræðileg staða segir til um getu sjóðsins til að standa við lífeyrisskuldbindingar sínar. Útreikningurinn er framkvæmdur af óháðum tryggingastærðfræðingi og byggir á forsendum sem gefnar hafa verið út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga og samþykktar af Fjármálaráðuneyti. Vegna mikilvægis tryggingafræðilegrar stöðu sjóðsins er lífeyrisskuldbinding lykilþáttur í endurskoðuninni.	Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að leggja mat á þá aðferðafræði sem tryggingastærðfræðingur notar við útreikninga á lífeyrisskuldbindingu. Í þeirri vinnu fólst meðal annars: * Við lögðum mat á óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings. * Aflað var upplýsinga um verklag við útreikninga tryggingastærðfræðings. * Framkvæmdar voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar, forsendum og niðurstöðum. * Við yfirfórum yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringu 16 í Hlutfallsdeild og skýringu 17 í Aldursdeild í ársreikningnum og staðfestum að framsetning væri í samræmi við reglur. * Við framkvæmdum endurútreikning á úrtaki á tryggingafræðilegu endurmati verðbréfa.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 og lög nr. 3/2006 um ársreikninga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sjóðsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og framkvæmdastjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert sjóðinn órekstrarhæfan.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins frh.:

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal alla verulega annmarka á innra eftirliti sem við greinum við endurskoðun okkar.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða aðgerða við höfum gripið til að eyða áhættu eða varúðarráðstafanir til að bregðast við henni.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Hrafnhildur Helgadóttir, endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun ársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 29. apríl 2025

KPMG ehf.

Hrafnhildur Helgadóttir

Sæmundur Valdimarsson

Hlutfallsdeild

Ársreikningur

2024

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2024

	Skýr.	2024	2023
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		15.189	17.847
Iðgjöld launagreiðenda		60.737	74.213
		75.926	92.060
Sérstök aukaframlög	3	10.014	12.402
		85.940	104.462
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	3.241.801	3.347.266
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		380	656
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		623	928
		3.242.804	3.348.850
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5	404.009	106.839
Hreinar tekjur af skuldabréfum	6	3.051.873	3.846.960
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	40.992
Vaxtatekjur af handbæru fé		19.048	15.920
Fjárfestingargjöld	7	(11.659)	(15.999)
		3.463.271	3.994.711
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	78.484	87.611
Hlutdeild aðildarfyrirtækja í rekstrarkostnaði	19	(60.848)	(56.338)
		17.636	31.273
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		288.770	719.050
Hrein eign frá fyrra ári		40.918.919	40.199.869
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		41.207.689	40.918.919

Efnahagsreikningur 31. desember 2024

	Skýr.	31.12.2024	31.12.2023
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	9	3.470.143	2.981.922
Skuldabréf	10	37.242.026	36.621.999
		<u>40.712.169</u>	<u>39.603.921</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		4.885	5.784
Aðrar kröfur		32.813	37.111
		<u>37.698</u>	<u>42.896</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	15	496	947
Handbært fé		<u>509.595</u>	<u>1.324.119</u>
Eignir samtals		<u>41.259.957</u>	<u>40.971.882</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		1.900	3.157
Aðrar skuldir		50.369	49.807
Skuldir samtals		<u>52.268</u>	<u>52.964</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>41.207.689</u>	<u>40.918.919</u>
Skuldbindingar utan efnahags	17		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2024

	2024	2023
Inngreiðslur		
Iðgjöld	86.839	104.892
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	19.048	15.920
Aðrar inngreiðslur	60.848	52.449
	<u>166.734</u>	<u>173.261</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	3.242.242	3.299.289
Rekstrarkostnaður	79.741	88.361
Aðrar útgreiðslur	6.903	10.448
	<u>3.328.886</u>	<u>3.398.097</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestingar	<u>(3.162.152)</u>	<u>(3.224.836)</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	57.732	33.924
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(2.173.188)	(1.556.465)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.580.702	1.749.512
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	3.009.197	3.854.249
Keypt skuldabréf	(452.350)	(1.995.700)
Seld skuldabréf	325.535	1.214.225
Endurgreidd bundin innlán	0	418.406
	<u>2.347.628</u>	<u>3.718.153</u>
(Lækkun) / hækkun á handbæru fé	(814.524)	493.317
Handbært fé í ársbyrjun	<u>1.324.119</u>	<u>830.802</u>
Handbært fé í árslok	<u>509.595</u>	<u>1.324.119</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2024

Fjárhæðir í milljónum króna

Tryggingafræðileg staða 2024

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	41.207,7		41.207,7
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	436,1		436,1
Núvirði framtíðariðgjalda.....		257,6	257,6
Eignir samtals.....	41.643,8	257,6	41.901,4
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir.....	36.067,8	288,4	36.356,3
Örorkulífeyrir.....	219,8	1,6	221,4
Makalífeyrir.....	4.969,4	14,8	4.984,3
Barnalífeyrir.....	0,0	0,1	0,1
Dánar- og makabætur.....	0,0	9,5	9,5
95 ára regla.....	307,5	33,5	341,1
Endurgreiðsla iðgjalda.....	633,4		633,4
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	359,6	5,2	364,8
Skuldbindingar samtals.....	42.557,6	353,2	42.910,8
Eignir umfram skuldbindingar	-913,8	-95,6	-1.009,3
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-2,1%	-27,1%	-2,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-2,1%	-28,9%	-2,4%

Tryggingafræðileg staða 2023

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	40.918,9		40.918,9
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	425,5		425,5
Núvirði framtíðariðgjalda.....		316,3	316,3
Eignir samtals.....	41.344,4	316,3	41.660,7
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir.....	35.815,0	366,8	36.181,8
Örorkulífeyrir.....	309,6	4,5	314,2
Makalífeyrir.....	4.803,7	18,8	4.822,5
Barnalífeyrir.....	0,0	0,3	0,3
Dánar- og makabætur.....	0,0	9,5	9,5
95 ára regla.....	326,8	38,3	365,0
Endurgreiðsla iðgjalda.....	638,9		638,9
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	357,3	6,4	363,7
Skuldbindingar samtals.....	42.251,3	444,7	42.696,0
Eignir umfram skuldbindingar	-906,9	-128,5	-1.035,3
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-2,1%	-28,9%	-2,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-10,6%	-33,0%	-11,0%

Skýringar

1. Starfsemi

Lífeyrissjóður bankamanna starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Sjóðurinn starfar í tveimur deildum, Hlutfallsdeild og Aldursdeild og skulu allir starfsmenn aðildarfyrirtækja sjóðsins, sem náð hafa 16 ára aldri, vera sjóðfélagar meðan þeir starfa hjá viðkomandi aðildarfyrirtæki. Greiddur er ellilífeyrir, örorkulífeyrir, makalífeyrir og barnalífeyrir.

Lífeyrisréttindi

Réttindi til lífeyris ráðast af starfshlutfalli og starfstíma svo og launum seinustu 5 ára. Lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar og fylgja vísitölu neysluverðs. Taka eftirlauna getur hafist við 65 ára aldur eða fyrr ef samanlagður aldur og starfsaldur ná 95 árum. Að öðru leyti eru réttindi óháð aldri sjóðfélaga. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 50% eða meira. Andist sjóðfélagi eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda.

Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyriskuldbindingar sínar með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrisréttindi, því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrisréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyriskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til æviloka, örorku eða andláts samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Skylduaðild er að lífeyrissjóðnum og er kveðið á um iðgjald til sjóðsins í kjarasamningum SSF og viðsejenda þess. Launamönnum SSF sem greiða til þessarar deildar sjóðsins ber að greiða 4% af grunnlaunum sínum á móti 14,4% framlagi atvinnurekenda eða samtals 18,4% sem kallast lágmarksiðgjald.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitsins (FME) nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum og eru fjárhæðir birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingatekna. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2024	2023	31.12.2024	31.12.2023
Evra (EUR).....	149,31	149,14	143,90	150,50

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð þegar þau leiða til ávinnslu réttinda sjóðfélaga hjá sjóðnum. Óinnheimt iðgjöld í árslok eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingargjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði á milli lífeyrissjóða.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Aðrar greiðslur sem falla undir lífeyri eru framlag til starfsendurhæfingarsjóðs og beinn kostnaður vegna örorkulífeyris, eða kostnaður við örorkumat.

Hreinar fjárfestingartekjur

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

Undir hreinar tekjur af skuldabréfum falla vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknanir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

Undir fjárfestingargjöld falla öll fjárfestingargjöld og allar þóknanir fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum lífeyrissjóðs. Undir þennan lið falla einnig þau fjárfestingargjöld sem ekki falla undir liði 3.1 - 3.5 í reglum um ársreikninga lífeyrisjóða nr. 335/2015.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfestingar

Fjárfesting sjóðsins skiptist í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf og bundnar bankainnstæður. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestingar eru eftirfarandi:

Eignarhlutar í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf. Eignarhlutar í félögum og sjóðum eru eignfærð á gangvirði.

Skuldabréf eru framseljanleg skuldabréf og önnur skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem fyrirhugað er að halda til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, en slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða.

Matsaðferðir fjárfestingar

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem sjóðurinn tilgreinir að verði haldið til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok tímabils, en gangvirði annarra fjárfestingar í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 13. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

Við mat á útlánum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarniðurfærslan nemur um 0,1% af eignasafninu. Nánari sundurliðun á niðurfærslu er að finna í skýringu 11.

Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar í afskriftarrekning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreikning á gangvirði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar í efnahagsreikning ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðsins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

3. Sérstök aukaframlög

	2024	2023
Árlegt framlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða.....	10.014	12.402
	10.014	12.402

Skýringar

4. Lífeyrir

	2024	2023
Ellilífeyrir	2.877.552	2.955.825
Örorkulífeyrir	80.543	94.930
Makalífeyrir	283.706	296.512
	3.241.801	3.347.266

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

	2024	2023
Arðgreiðslur	51.579	33.924
Gangvirðisbreytingar innlendra eigna	352.430	72.914
	404.009	106.839

Breytingar á gangvirði greinast þannig niður á fjárfestingu:

	2024	2023
Landsbréf - Veltubréf	18.958	0
Landsbankinn - Úrvalsbréf	45.772	(1.838)
Landsbankinn - Öndvegisbréf	31.725	1.804
Kvika - innlend hlutabréf	6.965	560
Stefnir - SRE III	39.151	0
Stefnir - Innlend hlutabréf hs.	19.088	(13.696)
Bláa lónið hf.	(1.491)	0
Arion banki hf.	15.147	218
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.	21.721	32.464
Ísfélag hf.	(8.129)	4.058
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður II	1.916	5.494
Horn IV slhf.	15.444	(2.714)
Íslandsbanki hf.	9.408	(5.394)
Síminn hf.	23.162	(2.621)
Hagar hf.	20.981	(1.247)
Síldarvinnslan hf.	(8.837)	(17.236)
Festi hf.	18.275	0
Íslensk verðbréf - Veðskuldabréfasjóður	5.293	7.968
Alvotech hf.	3.704	0
Stefnir ST1	4.766	0
Önnur innlend félög og sjóðir	69.412	65.094
	352.430	72.914

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum

	2024	2023
Vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknarir	3.051.873	3.846.960
	3.051.873	3.846.960

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:

	Gangvirði	Kostnaðarverð	2024
Skuldabréf með ríkisábyrgð	317.728	1.453.248	1.770.976
Skuldabréf sveitarfélaga	0	128.977	128.977
Skuldabréf lánastofnana	0	213.633	213.633
Skuldabréf fyrirtækja	0	891.555	891.555
Veðlán sjóðfélaga	0	46.732	46.732
	317.728	2.734.145	3.051.873

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:

	Gangvirði	Kostnaðarverð	2023
Skuldabréf með ríkisábyrgð	121.070	2.224.415	2.345.485
Skuldabréf sveitarfélaga	0	131.467	131.467
Skuldabréf lánastofnana	0	185.788	185.788
Skuldabréf fyrirtækja	0	1.120.947	1.120.947
Veðlán sjóðfélaga	0	63.272	63.272
	121.070	3.725.890	3.846.959

Skýringar

7. Fjárfestingargjöld

Fjárfestingargjöld 2024	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Innlendir fjárfestingasjóðir	0	12.911	12.911	1.327.165	0,97%
Innlendir fagfjárfestasjóðir	0	1.893	1.893	366.992	0,52%
Kaup- og sölupókn. v. verðbr.kaupa	392	0	392		
Vörslupóknun	4.341	0	4.341		
Umsýslupóknun	6.926	0	6.926		
	11.659	14.804	26.463	1.694.157	

Fjárfestingargjöld 2023	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Innlendir fjárfestingasjóðir	0	13.025	13.025	1.128.371	1,15%
Innlendir fagfjárfestasjóðir	0	1.802	1.802	437.356	0,41%
Kaup- og sölupóknanir v. verðbr.kaupa ..	1.481	0	1.481		
Vörslupóknun	7.191	0	7.191		
Umsýslupóknun	7.327	0	7.327		
	15.999	14.827	30.826	1.565.727	

8. Rekstrargjöld

8.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:

	2024	2023
Laun og launatengd gjöld.....	42.907	41.963
Endurskoðun	3.204	6.115
Innri endurskoðun.....	1.924	3.064
Tryggingafræðileg aðstoð.....	2.919	4.049
Önnur aðkeypt þjónusta.....	3.843	4.706
Annar kostnaður.....	23.687	27.715
	78.484	87.611

8.2 Laun og launatengd gjöld:

	2024	2023
Laun starfsfólks.....	30.771	30.952
Stjórnarlaun.....	4.404	3.690
Mótframlag í lífeyrissjóð.....	5.180	5.098
Önnur launatengd gjöld	2.551	2.223
	42.907	41.963

Stöðugildi að meðaltali yfir árið*.....	4	4
---	---	---

* Sýnir stöðugildi sjóðsins í heild en starfsgildum er ekki skipt niður á deildir innan sjóðsins

Skýringar

8. Rekstrargjöld (framhald)

8.3 Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar:

	2024	2023
Tryggvi Tryggvason, framkvæmdarstjóri.....	9.612	9.954
Sigurður Kári Tryggvason, stjórnarformaður.....	782	559
Ari Skúlason, fyrrv. stjórnarformaður.....	407	1.057
Erla Hrönn Aðalgeirsdóttir, varaformaður.....	804	655
Ingólfur Guðmundsson, fyrrv. varaformaður.....	306	808
Ástríður Hjördísar Gísladóttir.....	515	559
Helga Jónsdóttir.....	269	724
Jón Fannar Guðmundsson.....	389	0
Sindri Reynisson.....	311	0
Steinunn Anna Hannesdóttir.....	311	0
Árni Tómasson, formaður endurskoðunarnefndar.....	311	329
	14.016	14.645

Innifalið í launum stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar eru heildarlaun og þóknanir vegna starfa í þágu lífeyrissjóðsins. Þá eru meðtalin hlunnindi, aukið mótframlag í séreignarsjóð og þóknun vegna starfa sem viðkomandi gegnir í krafti eignaraðildar sjóðsins sem og setu í nefndum og stjórnnum sem hann er tilnefndur í af hálfu sjóðsins ef það á við.

8.4 Þóknanir til ytri endurskoðenda sjóðsins:

	2024	2023
Þóknun fyrir endurskoðun.....	3.204	6.115
	3.204	6.115

8.5 Þóknanir til innri endurskoðenda sjóðsins:

	2024	2023
Þóknun fyrir innri endurskoðun.....	1.924	3.064
	1.924	3.064

8.6 Þóknanir til tryggingastærðfræðings sjóðsins:

	2024	2023
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	2.919	4.049
	2.919	4.049

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	31.12.2024	31.12.2023
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	1.537.437	1.182.093
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	1.932.706	1.799.829
	3.470.143	2.981.922

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

		31.12.2024		31.12.2023	
	Hlutdeild	Gangvirði	Kostnaðarverð*	Gangvirði	Kostnaðarverð*
Skráð félög:					
Alvotek hf.....	0,01%	62.208	57.014	48.506	46.995
Arion banki hf.....	0,07%	177.050	55.945	191.606	85.588
Festi hf.....	0,07%	65.698	37.416	47.423	37.416
Hagar hf.....	0,07%	85.538	35.931	64.557	35.931
Iceland Seafood International hf.....	0,02%	2.525	8.417	2.850	8.417
Ísfélag hf.....	0,10%	116.939	121.011	125.069	121.011
Íslandsbanki hf.....	0,04%	94.719	58.726	106.989	80.361
Kvika banki hf.....	0,05%	45.331	52.839	38.365	52.839
Marel hf.	0,00%	0	0	63.078	86.624
Nova hf.....	0,03%	5.425	5.748	5.013	5.748
Síldarvinnslan hf.....	0,05%	78.696	43.440	87.533	43.440
Síminn hf.	0,25%	88.081	36.418	64.919	36.418
Sýn hf.	0,05%	3.873	1.522	5.713	1.522
Ölgerðin Egill Skallagríms hf.....	0,22%	117.736	61.345	96.014	61.345
		943.818	575.773	947.633	703.656
Óskráð félög:					
Bláa lónið hf.....	1,45%	183.868	183.868	0	0
Edda slhf.....	2,07%	29.483	0	77.844	28.396
Horn III slhf.....	0,83%	39.868	18.932	51.051	24.765
Horn IV slhf.....	0,67%	98.058	88.000	82.614	88.000
Innviðir fjárfestingar slhf.....	0,94%	30.074	31.184	20.217	23.645
SREIII.....	0,68%	209.374	170.222	0	0
Önnur hlutabréf.....		2.893	690	2.734	690
		593.619	492.898	234.460	165.497
Hlutabréfaeign alls		1.537.437	1.068.670	1.182.093	869.153

Hlutdeildarskírteini greinast þannig:

		31.12.2024		31.12.2023	
Innlendir sjóðir með skuldabréfum:		Gangvirði	Kostnaðarverð*	Gangvirði	Kostnaðarverð*
Íslensk verðbréf - Veðskuldabréfasjóður..	3,73%	64.261	30.000	58.968	30.000
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður II.....	1,49%	98.712	83.806	96.796	83.806
Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasj. alls		162.972	113.806	155.764	113.806
Innlendir sjóðir með hlutabréfum:					
Landsbankinn - Úrvalsbréf.....	2,48%	362.631	143.453	313.203	139.797
Landsbankinn - Öndvegisbréf.....	4,28%	338.828	165.515	307.103	165.515
Landsbréf - Hvatning slhf.....	0,00%	0	0	184.468	122.979
Stefnir - Innlend hlutabréf hs.....	0,86%	201.799	79.075	182.711	79.075
Stefnir - ST1.....	0,26%	54.766	50.001	0	0
SÍA IV framtakssjóður.....	0,50%	49.117	54.964	49.432	49.926
Kvika - innlend hlutabréf.....	1,78%	228.129	207.858	191.640	207.858
IS Fyrirtækjalánasjóður.....	0,05%	6.179	2.724	415.508	378.767
Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasj. alls		1.241.448	703.592	1.644.065	1.143.918
Önnur hlutdeildarskírteini:					
Landsbankinn - Veltubréf.....	2,00%	528.285	527.091	0	0
Hlutdeildarskírteini alls.....		1.932.706	1.344.489	1.799.829	1.257.724
Eignarhlutir í félögum og sjóðum alls		3.470.143	2.413.159	2.981.922	2.126.877

*Kostnaðarverð óskráðra félaga og sjóða tekur til upphaflegs kostnaðarverðs og er ekki tekið tillit til greiðslna sem borist hafa á líftíma viðkomandi eignar.

Skýringar

10. Skuldabréf

	31.12.2024		
	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð			
Íbúðabréf.....	3.693.817	17.115.802	20.809.619
Húsbréf.....	0	37.257	37.257
Ríkisbréf.....	0	49.255	49.255
	3.693.817	17.202.314	20.896.131
Skuldabréf sveitarfélaga	0	1.888.679	1.888.679
Skuldabréf lánastofnana	0	2.718.433	2.718.433
Skuldabréf fyrirtækja	0	11.205.601	11.205.601
Veðlán sjóðfélaga.....	0	579.929	579.929
Niðurfærsla skuldabréfa.....	0	(46.746)	(46.746)
Skuldabréf alls	3.693.817	33.548.209	37.242.026

	31.12.2023		
	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð			
Íbúðabréf.....	3.779.034	16.898.832	20.677.867
Húsbréf.....	0	37.030	37.030
Ríkisbréf.....	0	46.967	46.967
	3.779.034	16.982.829	20.761.864
Skuldabréf sveitarfélaga	0	1.984.353	1.984.353
Skuldabréf lánastofnana	0	2.732.532	2.732.532
Skuldabréf fyrirtækja	0	10.614.603	10.614.603
Veðlán sjóðfélaga.....	0	569.364	569.364
Niðurfærsla skuldabréfa.....	0	(40.717)	(40.717)
Skuldabréf alls	3.779.034	32.842.964	36.621.999

Meirihluti skuldabréfa Hlutfallsdeildar er metinn á afskrifuðu kostnaðarverði þar sem tekin hefur verið ákvörðun um að halda bréfunum til gjalddaga. Væru þessi skuldabréf færð til eignar á markaðsverði væri bókfært verð þeirra 1.560 millj.kr. hærra og hrein eign til greiðslu lífeyris hærri sem því nemur. Að sama skapi væri reiknuð raunávöxtun á árinu 2024 hærri ef skuldabréf væru metin á markaðsverði, eða 4,5% í stað 3,9%. Í lok árs 2023 var markaðsverð 1.197 millj.kr. hærra en bókfært virði. Aðferð við bókhaldslegt mat á skuldabréfum hefur þó engin áhrif á tryggingafræðilega stöðu deildarinnar.

Þann 10. apríl 2025 samþykkti tilskilinn meirihluti skuldabréfaeigenda Íbúðabréfa (HFF bréfa) útgefnun af Íbúðalánasjóði tilboð um uppgjör bréfanna með afhendingu ríkisskuldabréfa, annarra verðbréfa og reiðufjár í gjaldeyri og íslenskum krónum. Ef uppgjörið, sem er háð samþykki Alþingis, nær fram að ganga mun Hlutfallsdeild afhenda Íbúðabréfin á herra verði en nemur bókfærðu verði þeirra í ársreikningi. Má gera ráð fyrir að við það myndirst söluhagnaður að fjárhæð um 735 millj.kr.

11. Niðurfærslur skuldabréfa

	31.12.2024	31.12.2023
Niðurfærsla í ársbyrjun	40.717	18.203
Breyting niðurfærslu á árinu.....	6.029	22.514
	46.746	40.717

Skuldabréf eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Bókfærð niðurfærsla skiptist þannig að 5,8 millj.kr. eru vegna veðskuldabréfa og 40,9 millj.kr. vegna skuldabréfa gjaldprotabúa.

Skýringar

12. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Í lok árs 2024	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	3.470.143	0	3.470.143
Skuldabréf.....	37.239.501	2.525	37.242.026
	40.709.644	2.525	40.712.169
Hlutfallsleg skipting	99,99%	0,01%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
Í EUR.....	0	2.525	100%
Í lok árs 2023	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	2.981.922	0	2.981.922
Skuldabréf.....	36.619.359	2.641	36.622.000
	39.601.281	2.641	39.603.922
Hlutfallsleg skipting	99,99%	0,01%	100,00%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
Í EUR.....	0	2.641	100%

13. Gangvirðismat

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga, færða á gangvirði, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðunum er skipt í 3 stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerninganna. Stigin eru eftirfarandi:

- Stig 1:** gangvirðismatið byggir á uppgefnu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.
- Stig 2:** gangvirðismatið byggir á viðskiptum á markaði með sambærilegar eignir, beint eða óbeint. Nýjasta viðskiptaverð í tengingu við almennt viðurkenndar verðmatsaðferðir er notað við að ákvarða gangvirði hlutbréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sambærilega tímalengd, sem eru virk í viðskiptum er notuð sem viðmið við verðmat á skuldabréfum.
- Stig 3:** gangvirðismatið byggir að verulegu leyti á verðlíkönum. Fyrir óskráð hlutabréf þar sem engar markaðsupplýsingar liggja fyrir, er beitt ýmsum almennt viðurkenndum verðmatsaðferðum fyrir virði óskráðra eigna. Meðal verðmatsaðferða eru reiknað innra virði, verðmat byggt á sjóðstreymi eða samanburði á kennitölum sambærilegra fyrirtækja og önnur virðislíkön. Framtakssjóðir eru metnir á innra virði í samræmi við árshlutauppgjör og endurskoðuð ársuppgjör sjóðanna.

31.12.2024	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.603.490	0	866.653	3.470.143
Skuldabréf	3.693.817	0	0	3.693.817
	6.297.307	0	866.653	7.163.959
31.12.2023	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.357.797	0	624.125	2.981.922
Skuldabréf	3.779.034	0	0	3.779.034
	6.136.831	0	624.125	6.760.956

Skýringar

14. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Í lok árs 2024

	Útlán	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Fjáreignir				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	3.470.143	0	3.470.143
Skuldabréf	574.130	3.693.817	32.974.080	37.242.026
Bundnar bankainnstæður	0	0	0	0
Handbært fé	0	0	509.595	509.595
Iðgjaldakröfur og aðrar kröfur	0	0	37.698	37.698
	574.130	7.163.959	33.521.372	41.259.461
Fjárskuldir				
Viðskiptaskuldir	0	0	52.268	52.268
	0	0	52.268	52.268

Í lok árs 2023

	Útlán	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Fjáreignir				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	2.981.922	0	2.981.922
Skuldabréf	563.670	3.779.034	32.279.294	36.621.998
Bundnar bankainnstæður	0	0	0	0
Handbært fé	0	0	1.324.119	1.324.119
Iðgjaldakröfur og aðrar kröfur	0	0	42.896	42.896
	563.670	6.760.956	33.646.309	40.970.935
Fjárskuldir				
Viðskiptaskuldir	0	0	52.964	52.964
	0	0	52.964	52.964

15. Rekstrarfjármunir

	Innréttingar, áhöld og tæki
Kostnaðarverð:	
Staða í ársbyrjun.....	2.761
Staða í árslok.....	2.761
Afskriftir:	
Staða í ársbyrjun.....	(1.813)
Afskrifað á árinu	(451)
Staða í árslok.....	(2.265)
Bókfært verð í ársbyrjun.....	947
Bókfært verð í árslok.....	496
Afskriftarhlutfall	20%

Skýringar

16. Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum Hlutfallsdeildar:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu Hlutfallsdeildar í árslok 2024 miðað við 3,5% ársvexti vantar deildina 914 millj.kr. til að mæta áföllnum skuldbindingum eða -2,1% af skuldbindingum. Heildarskuldbindingar umfram eignir eru 1.009 millj.kr. eða -2,4% af skuldbindingum. Fjárhæðir í neðangreindri töflu eru í millj.kr.

Eignir	2024	2023
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok.....	41.901,4	41.660,7
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun.....	41.660,7	40.830,5
Hækkun/(lækkun) endurmetinnar eignar á árinu.....	240,7	830,2
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok.....	42.910,8	42.696,0
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	42.696,0	45.858,0
Hækkun/(lækkun) skuldbindinga á árinu.....	214,8	(3.162,0)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	25,9	3.992,2
Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum Hlutfallsdeildar		
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	41.894	44.746
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	3.417	4.575
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	97	127
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	(3.242)	(3.347)
Hækkun vegna nýrra lífslíkataflna.....	190	0
Lækkun vegna skerðingar.....	0	(4.482)
Hækkun/(lækkun) vegna annarra breytinga.....	(158)	276
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	42.198	41.894
Núvirði framtíðarkostnaðar.....	360	357
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok sbr. yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	42.558	42.251

17. Ábyrgðir og skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið Hlutfallsdeild til að fjárfesta í eftirtöldum sjóðum (m.v. upphaflega skuldbindingu): SRE III fyrir 270 millj.kr., Veðskuldabréfasjóði Landsbréfa II fyrir 100 millj.kr., SIA IV fyrir 100 millj.kr., IS fyrirtækjalánasjóð fyrir 500 millj.kr., SÍL 2 fyrir 200 millj.kr. og Innviði fjárfestingar II fyrir 100 millj.kr. Óinnkallaðar skuldbindingar í framangreinda sjóði eru samtals um 525 millj.kr. sem gætu komið til greiðslu á næstu 3-4 árum.

18. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

18.1 Markmið áhættustýringar

Í daglegri starfsemi sinni sem lífeyrissjóður stendur sjóðurinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á að gera sér grein fyrir þeirri áhættu sem fylgir starfseminni og að fullnægjandi áhættustýring sé ávallt til staðar. Áhættu sjóðsins er skipt í fjárhagslega áhættu (þ.m.t. gjaldmiðlaáhætta, vaxta- og endurfjárfestingaráhætta og önnur verðbreytingaráhætta), mótaðilaáhættu, rekstraráhættu, lausafjárahættu og lífeyristryggingaráhættu. Nánar er fjallað um áhættuþætti í rekstri lífeyrissjóðsins og framkvæmd áhættustýringar í áhættustefnu sem aðgengileg er á heimasíðu sjóðsins www.lifbank.is.

18.2 Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta)

Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lýtur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings, þar á meðal breytinga á vöxtum (sjá skýringu 18.4), gengi gjaldmiðla (sjá skýringu 18.3) eða virði hlutabréfa. Með fjárhagslegri áhættu er sér í lagi átt við áhættu þeirra eignaflokka sem verðbréfragrunnur sjóðsins er samsettur úr. Sjóðurinn er fyrst og fremst markaðsfjárfestir og eignir hans og áhætta er háð sveiflum á fjármálamörkuðum. Fjárhagslegri áhættu sjóðsins er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

Skýringar

18. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

18.3 Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerninga mælt í íslenskum krónum sveiflist vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli.

Lífeyrissjóðurinn á verðbréf sem gerð eru upp í erlendum myntum og við það myndast áhætta tengd gengissveiflum. Gengisáhættu eru stjórnað með stýringu á hlutfalli erlendra eigna í eignasafni sjóðsins innan ramma samþykkrar fjárfestingarstefnu.

Bókfært verð fjáreigna sjóðsins sem gerðar eru upp í erlendri mynt í lok reikningsskilatímabilsins er eftirfarandi.

	Eignir	
	31.12.2024	31.12.2023
EUR.....	2.525	2.641

18.3.1 Næmnigreining gjaldmiðla

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif 10% breyting á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefur á sjóðinn. 10% er hlutfallið sem notað er við skýrslugerð um gjaldmiðlaáhættu innan sjóðsins og endurspeglar mat stjórnenda á raunhæfri breytingu á gengi erlendra gjaldmiðla. Næmnigreiningin tekur eingöngu til útistandandi viðskipta sem gerð eru upp í erlendum gjaldmiðlum og var niðurstaðan í lok tímabils reiknuð miðað við 10% gengisbreytingu. Jákvæð tala hér að neðan bendir til aukningar á hreinni eign til greiðslu lífeyris þar sem að íslenska krónan veikist um 10% gagnvart hinum erlenda gjaldmiðli. Ef íslenska krónan styrkist um 10% kæmu fram sambærileg áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris nema hvað hún væri neikvæð.

		Áhrif af gjaldmiðli EUR	
		31.12.2024	31.12.2023
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	(i)	252	264

(i) Þetta tengist áhættu af erlendri verðbréfaeign sjóðsins í lok ársins.

18.4 Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerninga sveiflist vegna breytinga á vöxtum og lögun vaxtaferils. Ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Ef vextir lækka getur það leitt til lægri kaupkröfu nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga (endurfjárfestingaráhætta).

Áhættunni er stjórnað með hlutfalli fastra vaxta og breytilegra, uppgreiðanlegra skuldabréfa og óuppgreiðanlegra, líftíma skuldabréfa og hlutfalli skuldabréfa í safni sjóðsins.

Vaxtakjör á fjármálagerningum sjóðsins koma fram í lausafjáráhættuhluta þessarar skýringar (sjá 18.8)

18.4.1 Næmnigreining vaxta

Næmnigreiningin að neðan byggir á vaxtakjörum í lok árs á verðbréfum. Greining vegna breytilegra vaxta gerir ráð fyrir því að verðbréf í lok árs hafi verið útistandandi allt árið. 100 punkta breyting er notuð þegar greiningar eru gerðar innanhúss og endurspeglar mat stjórnenda á raunhæfri breytingu breytilegra vaxta.

Ef vextir myndu hækka um 100 punkta á markaði og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar myndi hrein eign til greiðslu lífeyris lækka um 2.720 millj.kr. miðað við uppgjör á markaðskröfu (2023: 2.766 millj.kr.). Ef vextir myndu lækka um 100 punkta á markaði og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar myndi hrein eign til greiðslu lífeyris hækka um 3.012 millj.kr. miðað við uppgjör á markaðskröfu (2023: 3.073 millj.kr.).

18.5 Önnur verðbreytingaáhætta

Af fjárfestingu markaðsverðbréfa leiðir hætta á lækkun markaðsvirðis verðbréfa með breytilegar tekjur, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Fjárfesting í markaðsverðbréfum er bæði með langtíamarkmið í huga og skammtíamarkmið.

18.5.1 Næmnigreining verðáhættu markaðsverðbréfa

Greiningin að neðan er byggð á verðáhættu markaðsverðbréfa í lok reikningsskilatímabilsins.

Ef verð hefði verið 5% hærra/lægra og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar væri hrein eign til greiðslu lífeyris hærri/lægri um 174 millj.kr.

Skýringar

18. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

18.6 Mótaðilaáhætta

Í mótaðilaáhættu felst hættan á því að mótaðilar sjóðsins geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að sjóðurinn tapi á fjármálagerningum sínum. Sjóðurinn fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast mótaðilaáhættu.

Helstu eignir lífeyrissjóðsins eru verðbréf. Það er stefna sjóðsins að kaupa ekki aðeins verðbréf sem fylgir lítil áhætta, heldur er mikilvægt að vænt ávöxtun keyptrar verðbréfa endurspegli bæði áhættu og kostnað sem þeim fylgir. Þetta táknar að ítarlegt mat á einstökum útgefendum, fjárhagsstöðu þeirra og tryggingum er forsenda fyrir kaupum á verðbréfum. Þá kann verðlækkun fasteigna að leiða til aukinnar skuldaráhættu tengdri sjóðfélagalánum.

Útlánaáhætta vegna lausafjár er takmörkuð þar sem að mótaðilar eru bankar með gott lánshæfismat frá alþjóðlegum matsfyrirtækjum.

18.7 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta lýtur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins og felur m.a. í sér hættu á tapi sem orsakast getur af ófullnægjandi innri reglum, verkferlum, kerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóðsins sem og starfsmannaáhætta. Skilvirkar leiðir til að takmarka rekstraráhættu eru skýrar innri reglur, starfslýsingar, verkferlar sem skilgreina verklag við helstu verkþætti og skýrt skipurit.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfsemina eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni. Þetta kunna t.d. að vera breytingar á lögum um lífeyrissjóði, uppgjorsreglum, skattalögum, lögum um aðra aðila sem hafa áhrif á starfsemi sjóðsins, eftirliti og eftirlitsreglum og heimildum til fjárfestingar.

18.8 Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er hættan á því að sjóðurinn lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náninni framtíð.

Stjórn sjóðsins ber endanlega ábyrgð á stýringu lausafjáraáhættu og hefur hún innleitt stefnu til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum. Sjóðurinn stýrir lausafjáraáhættu með því að tryggja að hann eigi nægjanlegt laust fé til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum með því að greina og samræma tímasetningar greiðsluflæðis fjáreigna og skuldbindinga sjóðsins.

Eftirfarandi tafla sýnir útistandandi fjáreignir sjóðsins. Taflan er unnin út frá ónúvirtum samningsbundnum líftíma fjáreignanna ásamt vöxtum sem innheimtast af þeim.

	Vegið meðaltal virkra vaxta	0 - 5 ár	5+ ár	Samtals	Bókfært verð
Fjármálagerningar	%				
31. desember 2024					
Óvaxtaberandi		3.507.841		3.507.841	3.507.841
Með breytilega vexti	4,51	965.852	2.189.292	3.155.144	3.155.144
Með fasta vexti	3,73	2.497.850	32.099.724	34.597.574	34.596.476
		6.971.543	34.289.015	41.260.559	41.259.461
Fjármálagerningar					
31. desember 2023					
Óvaxtaberandi		3.024.705		3.024.705	3.024.705
Með breytilega vexti	3,00	1.854.901	1.795.309	3.650.210	3.565.856
Með fasta vexti	3,73	4.238.229	31.254.735	35.492.964	34.380.374
		9.117.835	33.050.044	42.167.879	40.970.935

Fyrirvari er um breytingar á ofangreindum vaxtaberandi eignum ef breytingar á vaxtastigi eru frábrugðnar áætlunum sem gerðar eru miðað við lok reikningsskilatímabilsins.

18.9 Lífeyristryggingaáhætta

Lífeyristryggingaáhætta er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar. Með því að framkvæma svokallaða tölfræðilega hermun (e. simulation) á eignum og skuldbindingum sjóðsins miðað við mismunandi forsendur er hægt að meta líkur á að sjóðurinn þurfi að breyta réttindum, sbr. nánari ákvæði laga og samþykktu sjóðsins.

Skýringar

19. Önnur mál

Í desember 2006 var gengið frá samkomulagi við aðildarfyrirtæki sjóðsins um þátttöku í rekstrarkostnaði Hlutfallsdeildar. Skv. samkomulaginu taka aðildarfyrirtækin þátt í rekstrarkostnaði Hlutfallsdeildar á hverju ári sem er umfram 10 millj.kr. en þó að hámarki 25 millj.kr. verðtryggt frá janúar 2006. Aðildarfyrirtækin munu greiða þessa fjárhæð í beinu hlutfalli við heildarskuldbindingar sjóðsfélaga þess í Hlutfallsdeild og voru greiddar 61 millj.kr. árinu 2024. (2023: 56 millj.kr.)

20. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neinir þeir atburðir sem hafa verulega þýðingu varðandi fjárhagsstöðu sjóðsins.

21. Kennitölur

	2024	2023	2022	2021	2020
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign umfram					
heildarskuldbindingar	-2,35%	-2,42%	-10,96%	-4,56%	-4,77%
Hrein eign umfram					
áfallnar skuldbindingar	-2,15%	-2,15%	-10,62%	-3,80%	-3,40%
Hrein raunávöxtun.....	3,81%	2,13%	-1,96%	4,29%	3,54%
Meðaltal hreinnar raun- ávöxtunar s.l. 5 ár	2,34%	2,34%	2,61%	3,94%	3,75%
Meðaltal hreinnar raun- ávöxtunar s.l. 10 ár	3,14%	3,20%	3,43%	4,20%	4,21%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar frá upptöku deildaskiptingar 1998.....	3,53%	3,67%	3,58%	3,80%	3,80%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar:					
Skráðir eignarhl. í félögum og sjóðum.....	6,39%	4,90%	2,80%	8,60%	13,71%
Skráð skuldabréf.....	90,07%	90,30%	89,22%	86,60%	79,44%
Óskráðir eignarhl. í félögum og sjóðum...	2,13%	2,63%	5,09%	1,10%	0,47%
Óskráð skuldabréf.....	1,41%	2,17%	1,93%	2,90%	4,21%
Bundnar bankainnistæður.....	0,00%	0,00%	0,96%	0,90%	2,17%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	99,99%	99,99%	99,99%	99,99%	99,99%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	46	59	77	95	110
Sjóðfélagar í árslok.....	2.141	2.149	2.168	2.199	2.222
Fjöldi lífeyrisþega.....	1.308	1.251	1.213	1.168	1.131
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	88,76%	88,30%	87,60%	86,40%	86,40%
Örorkulífeyrir	2,48%	2,80%	3,30%	4,50%	4,30%
Makalífeyrir	8,75%	8,90%	9,10%	9,10%	9,20%
Barnalífeyrir	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
Stöðugildi:	4	4	4	4	4

Skýringar

21. Kennitölur (framhald)

	2024	2023	2022	2021	2020
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	85.940	109.445	140.247	169.506	196.979
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	3.242.804	3.508.609	3.401.190	3.393.286	3.300.148
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi)	3.463.271	4.185.281	3.203.529	4.452.489	3.606.075
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi)	17.636	32.765	40.532	56.788	54.494
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	288.770	753.353	(97.947)	1.171.921	448.441
Lífeyrisbyrði	3773,3%	3205,8%	2425,1%	2001,9%	1675,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	20,5%	29,9%	28,9%	33,5%	27,6%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	8,4%	9,8%	7,0%	9,0%	7,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,04%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

Aldursdeild
Ársreikningur
2024

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2024

	Skýr.	2024	2023
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		783.626	786.990
Iðgjöld launagreiðenda		1.257.089	1.245.409
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(2.000)	847
		<u>2.038.715</u>	<u>2.033.247</u>
Sérstök aukaframlög	3	<u>30.418</u>	<u>28.751</u>
		<u>2.069.134</u>	<u>2.061.998</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	1.336.733	1.133.306
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		19.591	19.423
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		<u>1.059</u>	<u>1.442</u>
		<u>1.357.383</u>	<u>1.154.171</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5	4.751.195	2.836.209
Hreinar tekjur af skuldabréfum	6	2.785.653	3.421.484
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		42.419	56.005
Vaxtatekjur af handbæru fé		50.898	16.147
Fjárfestingargjöld	7	<u>(15.680)</u>	<u>(18.776)</u>
		<u>7.614.485</u>	<u>6.311.069</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	<u>131.219</u>	<u>129.943</u>
Önnur gjöld	9	<u>12.195</u>	<u>18.947</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		8.182.821	7.070.006
Hrein eign frá fyrra ári		<u>69.558.140</u>	<u>62.488.134</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>77.740.961</u>	<u>69.558.140</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2024

	Skýr.	31.12.2024	31.12.2023
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	40.050.360	33.750.467
Skuldabréf	11	35.659.069	33.933.488
Bundnar bankainnstæður		569.430	543.502
		<u>76.278.860</u>	<u>68.227.458</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		152.477	149.216
Aðrar kröfur		350.067	62.133
		<u>502.544</u>	<u>211.349</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	16	843	940
Handbært fé		<u>1.289.100</u>	<u>1.431.295</u>
Eignir samtals		<u>78.071.346</u>	<u>69.871.042</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		1.676	1.573
Aðrar skuldir	18	328.709	311.330
Skuldir samtals		<u>330.385</u>	<u>312.902</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>77.740.961</u>	<u>69.558.140</u>
Skuldbindingar utan efnahags	19		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2024

	2024	2023
Inngreiðslur		
Iðgjöld	2.065.873	2.051.698
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	50.898	16.147
Aðrar inngreiðslur	0	52.978
	<u>2.116.771</u>	<u>2.120.823</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	1.358.050	1.125.446
Rekstrarkostnaður	125.167	129.376
Aðrar útgreiðslur	27.364	22.048
	<u>1.510.581</u>	<u>1.276.870</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>606.189</u>	<u>843.952</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	410.176	280.109
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(5.146.543)	(3.134.496)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.746.031	1.519.244
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	2.926.518	3.688.966
Keypt skuldabréf	(2.089.032)	(4.080.385)
Seld skuldabréf	402.816	827.058
Endurgreidd bundin innlán	1.649	15.722
	<u>(748.385)</u>	<u>(883.782)</u>
Lækkun á handbæru fé	(142.195)	(39.830)
Handbært fé í ársbyrjun	<u>1.431.295</u>	<u>1.471.124</u>
Handbært fé í árslok	<u>1.289.100</u>	<u>1.431.295</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2024

Fjárhæðir í milljónum króna

Tryggingafræðileg staða 2024

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	77.741,0		77.741,0
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	183,7		183,7
Núvirði framtíðariðgjalda.....		29.684,8	29.684,8
Eignir samtals.....	77.924,7	29.684,8	107.609,5
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir.....	71.475,8	24.931,0	96.406,8
Örorkulífeyrir.....	3.729,7	1.698,0	5.427,7
Makalífeyrir.....	1.368,1	529,2	1.897,2
Barnalífeyrir.....	36,4	71,9	108,3
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	1.862,5	1.383,7	3.246,2
Skuldbindingar samtals.....	78.472,5	28.613,8	107.086,2
Eignir umfram skuldbindingar	-547,8	1.071,0	523,3
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-0,7%	3,7%	0,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-14,5%	1,2%	-10,3%

Tryggingafræðileg staða 2023

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	69.558,1		69.558,1
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	167,5		167,5
Núvirði framtíðariðgjalda.....		29.851,6	29.851,6
Eignir samtals.....	69.725,7	29.851,6	99.577,3
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir.....	73.694,0	25.054,8	98.748,8
Örorkulífeyrir.....	4.553,9	2.426,6	6.980,5
Makalífeyrir.....	1.373,3	557,0	1.930,3
Barnalífeyrir.....	28,1	96,6	124,7
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	1.878,6	1.367,6	3.246,2
Skuldbindingar samtals.....	81.527,8	29.502,6	111.030,4
Eignir umfram skuldbindingar	-11.802,1	349,0	-11.453,2
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-14,5%	1,2%	-10,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-13,8%	1,8%	-9,5%

Skýringar

1. Starfsemi

Lífeyrissjóður bankamanna starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Sjóðurinn starfar í tveimur deildum, Hlutfallsdeild og Aldursdeild og skulu allir starfsmenn aðildarfyrirtækja sjóðsins, sem náð hafa 16 ára aldri, vera sjóðfélagar meðan þeir starfa hjá viðkomandi aðildarfyrirtæki. Greiddur er ellilífeyrir, örorkulífeyrir, makalífeyrir og barnalífeyrir.

Lífeyrisréttindi

Nýir starfsmenn aðildarfyrirtækja greiða iðgjöld til Aldursdeildar. Aldursdeildin var stofnuð 1. janúar 1998 og er hún fjárhagslega aðskilin frá Hlutfallsdeild. Réttindi til lífeyris ráðast af innkomnum iðgjöldum og eru háð aldri sjóðfélaga eftir breytingu í aldursháð kerfi á árinu 2008. Lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar og fylgja vísitölu neysluverðs. Taka eftirlauna getur hafist við 67 ára aldur. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 40% eða meira. Andist sjóðfélagi eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda.

Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrisréttindi, því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrisréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til æviloka, örorku eða andláts samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Skylduaðild er að lífeyrissjóðnum og er kveðið á um iðgjald til sjóðsins í kjarasamningum SSF og viðsemjenda þess. Launamönnum SSF sem greiða til þessarar deildar sjóðsins ber að greiða 4% af heildarlaunum sínum á móti 8,5% framlagi atvinnurekenda eða samtals 11,5% sem kallast lágmarksiðgjald.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitins (FME) nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum og eru fjárhæðir birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2024	2023	31.12.2024	31.12.2023
Evra (EUR).....	149,31	149,14	143,90	150,50
Bandaríkjadalur (USD).....	137,93	137,98	138,20	136,20
Sænsk króna (SEK).....	13,07	13,00	12,57	13,56
Norsk króna (NOK).....	12,85	13,07	12,21	13,39

Áhættustjórnun

Stjórn félagsins hefur sett stefnu um áhættustýringu en engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru til staðar hjá sjóðnum.

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð þegar þau leiða til ávinnslu réttinda sjóðfélaga hjá sjóðnum. Óinnheimt iðgjöld í árslok eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingargjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði á milli lífeyrissjóða.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Aðrar greiðslur sem falla undir lífeyri eru framlag til starfsendurhæfingarsjóðs og beinn kostnaður vegna örorkulífeyris, eða kostnaður við örorkumat.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Hreinar fjárfestingartekjur

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

Undir hreinar tekjur af skuldabréfum falla vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknunir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

Undir fjárfestingargjöld falla öll fjárfestingargjöld og allar þóknunir fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum lífeyrissjóðs. Undir þennan lið falla einnig þau fjárfestingargjöld sem ekki falla undir liði 3.1 -3.5 í reglum um ársreikninga lífeyrisjóða nr. 335/2015.

Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfestingar

Fjárfesting sjóðsins skiptist í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf og bundnar bankainnstæður. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestingar eru eftirfarandi:

Eignarhlutar í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf. Eignarhlutar í félögum og sjóðum eru eignfærð á gangvirði.

Skuldabréf eru framseljanleg skuldabréf og önnur skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem fyrirhugað er að halda til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, en slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða.

Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem sjóðurinn tilgreinir að verði haldið til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok tímabils, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 14. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

Við mat á útlánum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarniðurfærslan nemur um 0,1% af eignasafninu. Nánari sundurliðun á niðurfærslu er að finna í skýringu 12.

Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreiknings á gangvirði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýfast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar í efnahagsreikning ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hætt er að meta fiárhæð hennar með áreiðanleikum hætti.

Skýringar

3. Sérstök aukaframlög

	2024	2023
Árlegt framlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða.....	30.418	28.751
	<u>30.418</u>	<u>28.751</u>

4. Lífeyrir

	2024	2023
Ellilífeyrir	982.637	822.735
Örorkulífeyrir	320.289	285.373
Makalífeyrir	23.345	19.234
Barnalífeyrir	10.462	5.965
	<u>1.336.733</u>	<u>1.133.306</u>

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

	2024	2023
Arðgreiðslur	410.176	280.109
Gangvirðisbreytingar innlendra eigna	1.886.256	326.104
Gangvirðisbreytingar erlendra eigna	3.279.953	2.776.661
Gjaldmiðlabreyting	(825.190)	(546.665)
	<u>4.751.195</u>	<u>2.836.209</u>

Breytingar á gangvirði greinast þannig niður á fjárfestingu:

	2024	2023
BlackRock World Index (USD)	860.416	800.482
T. Rowe Price Funds (USD)	672.963	697.895
Jupiter Global Fund Global Equity (EUR)	(137.170)	354.907
Pareto Global (NOK)	270.455	362.970
Landsbankinn - Úrvalsbréf	273.743	(28.824)
UBS Lux Equity SICAV (USD).....	255.012	167.409
US Vanguard Global stock (EUR).....	185.967	128.642
Landsbankinn - Veltubríf.....	51.195	0
KF Global Value (EUR).....	124.657	142.017
Stefnir - Innlend hlutabréf hs.....	92.868	(62.951)
Landsbankinn - Private Equity II (EUR).....	(35.805)	19.822
NB Crossroads FUND (EUR).....	(45.620)	6.292
JBT (USD).....	874.190	0
Pareto Nordic Corporate (USD).....	80.288	63.603
Arion banki hf.....	68.710	10.663
Landsbréf LEQ Ucits.....	122.412	12.583
SRE III.....	117.453	0
Kvika innlend hlutabréf.....	23.196	8.124
Íslandsbanki hf.....	55.564	(43.953)
UBS Lux (USD).....	9.642	(49.696)
Önnur innlend félög og sjóðir	1.081.114	427.811
Önnur erlend félög og sjóðir	164.958	84.969
	<u>5.166.209</u>	<u>3.102.765</u>

Skýringar

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum

		2024	2023
Vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknanir		2.785.653	3.421.484
		2.785.653	3.421.484
Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirði	Kostnaðarverð	2024
Skuldabréf með ríkisábyrgð	114.350	763.585	877.935
Skuldabréf sveitarfélaga	0	226.692	226.692
Skuldabréf lánastofnana	0	397.469	397.469
Skuldabréf fyrirtækja	0	1.178.872	1.178.872
Veðlán sjóðfélaga	0	104.685	104.685
	114.350	2.671.303	2.785.653
Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirði	Kostnaðarverð	2023
Skuldabréf með ríkisábyrgð	158.930	998.503	1.157.433
Skuldabréf sveitarfélaga	0	237.269	237.269
Skuldabréf lánastofnana	0	394.816	394.816
Skuldabréf fyrirtækja	0	1.496.866	1.496.866
Veðlán sjóðfélaga	0	135.099	135.099
	158.930	3.262.553	3.421.484

7. Fjárfestingargjöld

	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2024					
Innlendir verðbréfasjóðir	0	1.703	1.703	189.193	0,90%
Innlendir fjárfestingasjóðir	0	47.668	47.668	4.726.718	1,01%
Innlendir fagfjárfestingasjóðir	0	4.013	4.013	1.014.875	0,40%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	138.374	138.374	17.588.123	0,79%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	50.920	50.920	3.913.703	1,30%
Kaup- og sölupókn. v. verðbr.kaupa	1.316	0	1.316		
Vörslupóknun	8.490	0	8.490		
Umsýslupóknun	5.874	0	5.874		
	<u>15.680</u>	<u>242.678</u>	<u>258.358</u>	<u>27.432.612</u>	
Fjárfestingargjöld 2023					
Innlendir verðbréfasjóðir	0	1.461	1.461	162.334	0,90%
Innlendir fjárfestingasjóðir	0	43.390	43.390	3.965.239	1,09%
Innlendir fagfjárfestingasjóðir	0	4.216	4.216	834.862	0,50%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	121.967	121.967	15.270.386	0,80%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	47.834	47.834	3.710.437	1,29%
Kaup- og sölupóknanir v. verðbr.kaupa	2.145	0	2.145		
Vörslupóknun	10.622	0	10.622		
Umsýslupóknun	6.010	0	6.010		
	<u>18.776</u>	<u>218.868</u>	<u>237.644</u>	<u>23.943.258</u>	

Skýringar

8. Rekstrargjöld

8.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:

	2024	2023
Laun og launatengd gjöld.....	72.937	65.229
Endurskoðun	5.447	9.505
Innri endurskoðun.....	3.271	4.763
Tryggingafræðileg aðstoð.....	4.096	5.213
Önnur aðkeypt þjónusta.....	6.533	2.330
Annar kostnaður.....	38.936	42.903
	<u>131.219</u>	<u>129.943</u>

8.2 Laun og launatengd gjöld:

	2024	2023
Laun starfsfólks.....	52.309	48.113
Stjórnarlaun.....	7.486	5.735
Mótframlag í lífeyrissjóð.....	8.806	7.925
Önnur launatengd gjöld	4.336	3.456
	<u>72.937</u>	<u>65.229</u>
Stöðugildi að meðaltali yfir árið*.....	4	4

* Sýnir stöðugildi sjóðsins í heild en starfsgildum er ekki skipt niður á deildir innan sjóðsins

8.3 Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar:

	2024	2023
Tryggvi Tryggvason, framkvæmdarstjóri.....	16.339	15.474
Sigurður Kári Tryggvason, stjórnarformaður.....	1.328	870
Ari Skúlason, fyrrv. stjórnarformaður.....	693	1.642
Erla Hrönn Aðalgeirsdóttir, varaformaður.....	1.366	1.017
Ingólfur Guðmundsson, fyrrv. varaformaður.....	519	1.256
Ástríður Hjördísar Gísladóttir.....	875	870
Helga Jónsdóttir.....	456	1.125
Jón Fannar Guðmundsson.....	661	0
Sindri Reynisson.....	529	0
Steinunn Anna Hannesdóttir.....	529	0
Árni Tómasson, formaður endurskoðunarnefndar.....	529	511
	<u>23.825</u>	<u>22.765</u>

Innifalið í launum stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar eru heildarlaun og þóknanir vegna starfa í þágu lífeyrissjóðsins. Þá eru meðtalin hlunnindi, aukið mótframlag í séreignarsjóð og þóknun vegna starfa sem viðkomandi gegnir í krafti eignaraðildar sjóðsins sem og setu í nefndum og stjórnnum sem hann er tilnefndur í af hálfu sjóðsins ef það á við.

8.4 Þóknanir til ytri endurskoðenda sjóðsins:

	2024	2023
Þóknun fyrir endurskoðun.....	5.447	9.505
	<u>5.447</u>	<u>9.505</u>

8.5 Þóknanir til innri endurskoðenda sjóðsins:

	2024	2023
Þóknun fyrir innri endurskoðun.....	3.271	4.763
	<u>3.271</u>	<u>4.763</u>

8.6 Þóknanir til tryggingastærðfræðings sjóðsins:

	2024	2023
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	4.096	5.213
	<u>4.096</u>	<u>5.213</u>

9. Önnur gjöld

	2024	2023
Verðbætur vegna skuldar.....	12.195	18.947

Skýringar

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	31.12.2024	31.12.2023
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	7.989.594	7.355.305
Eignarhlutar í erlendum hlutafélögum	1.373.135	266.006
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	9.082.875	7.362.860
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum	21.604.757	18.766.296
	<u>40.050.360</u>	<u>33.750.467</u>

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

Skráð félög:	Hlutdeild	31.12.2024		31.12.2023	
		Gangvirði	Kostnaðarverð*	Gangvirði	Kostnaðarverð*
Alvotech hf.....	0,07%	412.544	396.178	241.584	240.993
Arion banki hf.....	0,31%	790.228	329.619	810.391	418.314
Brim hf.....	0,14%	209.527	112.528	236.709	112.528
Eik fasteignafélag hf.....	0,09%	44.235	27.499	36.706	27.499
Festi hf.....	0,27%	240.426	138.931	173.547	138.931
Hagar hf.....	0,33%	387.157	185.402	292.194	185.402
Hampiðjan hf.....	0,01%	3.363	4.082	4.593	4.082
Icelandair Group hf.....	0,004%	2.135	55.115	1.952	55.115
Iceland Seafood International hf.....	0,05%	7.575	25.250	8.550	25.250
Ísfélag hf.....	0,26%	319.623	331.011	341.843	331.011
Íslandsbanki hf.....	0,22%	544.943	406.519	554.412	471.423
Kvika banki hf.	0,16%	150.961	159.247	127.764	159.247
Marel hf.	0,00%	0	0	873.269	699.322
Marel hf. (EUR).....	0,01%	62.597	75.188	46.655	75.311
Nova hf.....	0,10%	16.275	17.244	15.038	17.244
Play Air hf.....	0,25%	4.666	40.580	9.871	25.280
Heimar hf.....	0,26%	185.607	85.865	114.220	85.865
Reitir fasteignafélag hf.....	0,10%	87.061	28.774	62.877	28.774
Síldarvinnslan hf.....	0,24%	409.063	229.369	455.000	229.369
Síminn hf.....	0,21%	74.891	23.420	55.198	23.420
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.....	0,01%	7.505	2.838	6.254	2.838
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.....	0,97%	513.485	174.135	484.434	249.643
		<u>4.473.867</u>	<u>2.848.795</u>	<u>4.953.061</u>	<u>3.606.861</u>

Öskráð félög:

105 Miðborg slhf.....	5,00%	301.550	185.000	277.500	185.000
Bakkastakkur slhf.....	3,67%	191.103	176.784	242.264	172.922
Bláa lónið hf.....	3,10%	391.889	391.889	0	0
Edda slhf.....	4,14%	58.967	0	155.687	56.791
Eyrir Invest hf.....	3,00%	103.137	103.137	62.591	69.200
Freyja Framtakssjóður slhf.....	1,25%	68.969	71.103	62.158	69.840
Horn III slhf.....	3,79%	181.425	76.624	232.315	103.170
Horn IV slhf.....	3,33%	490.292	440.000	413.072	440.000
Iðunn framtakssjóður slhf.....	4,10%	229.521	239.085	204.875	204.875
Innviðir fjárfestingar slhf.....	3,77%	120.296	124.737	80.867	94.581
SRE III.....	2,04%	628.121	510.667	0	0
VEX I.....	4,57%	514.055	432.161	467.901	411.921
VEX II.....	1,86%	33.387	36.024	0	0
VPE-AN slhf.....	3,65%	200.550	150.000	200.550	150.000
Önnur hlutabréf.....		2.464	2.496	2.464	2.496
		<u>3.515.726</u>	<u>2.939.706</u>	<u>2.402.244</u>	<u>1.960.796</u>

Eignarhlutar í innlendum félögum alls.....		<u>7.989.594</u>	<u>5.788.501</u>	<u>7.355.305</u>	<u>5.567.657</u>
--	--	------------------	------------------	------------------	------------------

Eignarhlutar í erlendum félögum greinast þannig:

JBT (USD)	óverul.	880.562	902.358	0	0
Oculus Holding AG (USD)	0,64%	492.573	343.089	266.006	283.462
Eignarhlutar í erlendum félögum alls		<u>1.373.135</u>	<u>1.245.447</u>	<u>266.006</u>	<u>283.462</u>

Hlutabréfaeign alls		<u>9.362.728</u>	<u>7.033.948</u>	<u>7.621.311</u>	<u>5.851.119</u>
---------------------------	--	------------------	------------------	------------------	------------------

Skýringar

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskírteini greinast þannig:

		31.12.2024		31.12.2023	
	Hlutdeild	Gangvirði	Kostnaðarverð*	Gangvirði	Kostnaðarverð*
Innlendir sjóðir með skuldabréfum:					
ÍV - Veðskuldabréfassjóður I.....	3,73%	64.261	30.000	58.968	30.000
ÍV - Veðskuldabréffasjóður II.....	2,0%	335.078	245.740	308.882	245.740
Landsbréf Veðskuldabréffasjóður slhf.....	5,72%	51.460	23.185	46.624	23.185
Landsbréf Veðskuldabréffasjóður II.....	5,97%	394.846	335.224	387.184	335.224
		845.645	634.150	801.658	634.150
Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasj. alls.....		845.645	634.150	801.658	634.150
Innlendir sjóðir með hlutabréfum:					
ALDIR I.....	3,25%	84.253	84.253	0	0
Brunnur Vaxtasjóður II.....	2,15%	93.159	89.250	73.000	74.948
Hekla fagfjárfestasjóður.....	1,34%	84.930	39.390	68.914	39.390
FW Horn slhf.....	2,05%	103.000	100.000	100.000	100.000
IS Fyrirtækjalánasjóður.....	0,02%	166.769	151.091	166.203	151.507
IS Fyrirtækjalánasjóður II.....	5,20%	52.052	52.052	0	0
IS Hlutabréffasjóðurinn.....	1,75%	134.721	100.000	116.264	100.000
Kvika innlend hlutabréf.....	4,30%	551.582	502.571	463.358	502.571
Landsbankinn - Global Equity Fund.....	4,84%	202.425	63.251	175.961	63.251
Landsbankinn - Úrvalsbréf.....	14,83%	2.165.339	1.256.851	1.877.156	884.721
Landsbankinn - Öndvegisbréf.....	5,75%	455.963	335.723	413.271	113.816
Landsbréf Hvatning slhf.	0,00%	0	0	393.168	262.112
Landsbréf LEQ Ucits.....	14,84%	768.530	433.520	646.118	435.109
Stefnir - Innlend hlutabréf hs.	4,18%	981.805	384.559	888.937	350.000
SÍA IV	2,51%	245.585	274.821	247.161	249.632
		6.090.114	3.867.334	5.629.511	3.327.057
Aðrir innlendir sjóðir með hlutabréfum:					
Landsbankinn - Private Equity II (EUR)..	3,80%	895.921	0	931.690	117.031
Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasj. alls.....		6.986.034	3.867.334	6.561.201	3.444.088
Önnur innlend hlutdeildaskírteini:					
Landsbankinn - Veltubréf.....	4,73%	1.251.195	1.215.117	0	0
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum alls.....		9.082.875	5.716.600	7.362.859	4.078.238
Erlendir sjóðir með hlutabréfum:					
Ardevora UK Income Fund (USD)	óverul.	0	0	607.966	495.810
BlackRock World Index (USD).....	óverul.	5.190.636	2.569.687	4.184.495	2.429.797
Jupiter Global Fund Global Equity (EUR).	óverul.	2.252.889	1.824.353	2.390.285	1.824.353
KF Global Value (EUR).....	óverul.	983.971	679.015	706.671	527.515
NB Crossroads FUND (EUR).....	óverul.	893.979	451.126	922.693	494.612
Obligo Global Infrastruktur II (EUR).....	óverul.	465.020	383.762	447.882	380.704
Obligo Nordic Climate Impact III (SEK)..	óverul.	265.302	313.206	308.904	307.558
Pareto Global (NOK).....	óverul.	2.192.512	1.627.575	1.883.202	1.627.575
Pareto Nordic Corporate (USD).....	óverul.	866.879	650.630	647.472	512.030
T. Rowe Price Funds (USD).....	óverul.	4.412.786	2.414.264	3.389.978	2.068.959
UBS CH Equity Fund (USD).....	óverul.	412.893	161.573	360.390	161.573
UBS Lux Equity SICAV (USD).....	óverul.	1.852.446	1.148.266	1.595.746	1.148.266
UBS Lux (USD).....	óverul.	543.392	369.870	533.737	369.870
US Vanguard Global stock (EUR).....	óverul.	1.272.054	779.530	786.875	481.930
		21.604.757	13.372.858	18.766.296	12.830.552
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls		21.604.757	13.372.858	18.766.296	12.830.552
Hlutdeildarskírteini alls		30.687.632	19.089.458	26.129.155	16.908.790
Eignarhlutir í félögum og sjóðum alls		40.050.360	26.123.406	33.750.467	22.759.909

*Kostnaðarverð óskráðra félaga og sjóða tekur til upphaflegs kostnaðarverðs og er ekki tekið tillit til greiðslna sem borist hafa á líftíma viðkomandi eignar

Skýringar

11. Skuldabréf

	31.12.2024		
	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð			
Íbúðabréf.....	1.314.115	8.883.347	10.197.462
Húsbréf.....	0	12.721	12.721
Ríkisbréf.....	42.294	213.893	256.187
	1.356.409	9.109.961	10.466.370
Skuldabréf sveitarfélaga	0	3.278.447	3.278.447
Skuldabréf lánastofnana	0	4.761.213	4.761.213
Skuldabréf fyrirtækja	0	15.693.350	15.693.350
Veðlán sjóðfélaga.....	0	1.500.858	1.500.858
Niðurfærslur skuldabréfa.....	0	(41.170)	(41.170)
Skuldabréf alls	1.356.409	34.302.660	35.659.069
	31.12.2023		
	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð			
Íbúðabréf.....	1.365.302	8.771.068	10.136.369
Húsbréf.....		12.663	12.663
Ríkisbréf.....		248.051	248.051
	1.365.302	9.031.781	10.397.083
Skuldabréf sveitarfélaga		3.301.317	3.301.317
Skuldabréf lánastofnana		4.610.593	4.610.593
Skuldabréf fyrirtækja		14.430.931	14.430.931
Veðlán sjóðfélaga.....		1.225.245	1.225.245
Niðurfærslur skuldabréfa.....		(31.680)	(31.680)
Skuldabréf alls	1.365.302	32.568.186	33.933.488

Meirihluti skuldabréfa Aldursdeildar er metinn á afskrifuðu kostnaðarverði þar sem tekin hefur verið ákvörðun um að halda bréfunum til gjalddaga. Væru þessi skuldabréf færð til eignar á markaðsverði væri bókfært verð þeirra 134 millj.kr. hærra og hrein eign til greiðslu lífeyris hærri sem því nemur. Að sama skapi væri reiknuð raunávöxtun á árinu 2024 hærri ef skuldabréf væru metin á markaðsverði, eða 5,81% í stað 5,75%. Í lok árs 2023 var markaðsverð 81 millj.kr. hærra en bókfært virði. Aðferð við bókhaldslegt mat á skuldabréfum hefur þó engin áhrif á tryggingafræðilega stöðu deildarinnar.

Þann 10. apríl 2025 samþykkti tilskilinn meirihluti skuldabréfaeigenda Íbúðabréfa (HFF bréfa) útgefnum af Íbúðalánasjóði tilboð um uppgjör bréfanna með afhendingu ríkisskuldabréfa, annarra verðbréfa og reiðufjár í gjaldeyri og íslenskum krónum. Ef uppgjörrið, sem er háð samþykki Alþingis, nær fram að ganga mun Aldursdeild afhenda Íbúðabréfin á hærri verði en nemur bókfærðu verði þeirra í ársreikninum. Má aera ráð fyrir að við það mvndist söluhaanaður að fiárhæð um 418 milli.kr.

12. Niðurfærslur skuldabréfa

	31.12.2024	31.12.2023
Niðurfærsla í ársbyrjun	31.680	21.816
Breyting niðurfærslu á árinu.....	9.490	9.864
	41.170	31.680

Skuldabréf eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Bókfærð niðurfærsla skiptist þannig að 18 millj.kr. eru vegna veðskuldabréfa og 23 millj.kr. vegna skuldabréfa gjaldþrotabúa.

Skýringar

13. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptist þannig eftir gjaldmiðlum:			
Í lok árs 2024	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutar í félögum og sjóðum.....	16.176.548	23.873.813	40.050.360
Skuldabréf.....	35.656.544	2.525	35.659.069
Bundnar bankainnstæður.....	569.430	0	569.430
	<u>52.402.522</u>	<u>23.876.337</u>	<u>76.278.860</u>
Hlutfallsleg skipting	69%	31%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutar í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
Í EUR.....	6.763.832	2.525	28,3%
Í USD	14.652.166	0	61,4%
Í SEK.....	265.302	0	1,1%
Í NOK.....	2.192.512	0	9,2%
	<u>23.873.813</u>	<u>2.525</u>	<u>100,0%</u>
Í lok árs 2023	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutar í félögum og sjóðum.....	13.786.476	19.963.992	33.750.467
Skuldabréf.....	33.930.847	2.641	33.933.488
Bundnar bankainnstæður.....	543.502	0	543.502
	<u>48.260.825</u>	<u>19.966.633</u>	<u>68.227.458</u>
Hlutfallsleg skipting	71%	29%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutar í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
Í EUR.....	6.186.097	2.641	31,0%
Í USD	11.585.789	0	58,0%
Í SEK.....	308.904	0	1,5%
Í NOK.....	1.883.202	0	9,4%
	<u>19.963.992</u>	<u>2.641</u>	<u>100,0%</u>

14. Gangvirðismat

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga, færða á gangvirði, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðunum er skipt í 3 stig sem endurspegla mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerninganna. Stigin eru eftirfarandi:

- Stig 1:** gangvirðismatið byggir á uppgefnu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.
- Stig 2:** gangvirðismatið byggir á viðskiptum á markaði með sambærilegar eignir, beint eða óbeint. Nýjasta viðskiptaverð í tengingu við almennt viðurkenndar verðmatsaðferðir er notað við að ákvarða gangvirði hlutabréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sambærilega tímalengd, sem eru virk í viðskiptum er notuð sem viðmið við verðmat á skuldabréfum.
- Stig 3:** gangvirðismatið byggir að verulegu leyti á verðlíkönum. Fyrir óskráð hlutabréf þar sem engar markaðsupplýsingar liggja fyrir, er beitt ýmsum almennt viðurkenndum verðmatsaðferðum fyrir virði óskráðra eigna. Meðal verðmatsaðferða eru reiknað innra viðri, verðmat byggt á sjóðstreymi eða samanburði á kennitölum sambærilegra fyrirtækja og önnur virðislíkön. Framtakssjóðir eru metnir á innra virði í samræmi við árshlutauppgjör og endurskoðuð ársuppgjör sjóðanna.

31.12.2024	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	32.590.186	0	7.460.175	40.050.360
Skuldabréf	1.356.409	0	0	1.356.409
Bundnar bankainnstæður	0	0	569.430	569.430
	<u>33.946.595</u>	<u>0</u>	<u>8.029.605</u>	<u>41.976.200</u>
31.12.2023	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	27.159.303	0	6.591.164	33.750.467
Skuldabréf	1.365.302	0	0	1.365.302
Bundnar bankainnstæður	0	0	543.502	543.502
	<u>28.524.605</u>	<u>0</u>	<u>7.134.666</u>	<u>35.659.271</u>

Skýringar

15. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Í lok árs 2024

	Útlán	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Fjáreignir				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	40.050.360	0	40.050.360
Skuldabréf	1.482.531	1.356.409	32.820.128	35.659.069
Bundnar bankainnstæður	0	569.430	0	569.430
Handbært fé	0	0	1.289.100	1.289.100
Iðgjaldakröfur og aðrar kröfur	0	0	502.544	502.544
	1.482.531	41.976.200	34.611.772	78.070.503
Fjárskuldir				
Viðskiptaskuldir	0	0	330.385	330.385
	0	0	330.385	330.385

Í lok árs 2023

	Útlán	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Fjáreignir				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	33.750.467	0	33.750.467
Skuldabréf	1.213.100	1.365.302	31.355.086	33.933.488
Bundnar bankainnstæður	0	543.502	0	543.502
Handbært fé	0	0	1.431.295	1.431.295
Iðgjaldakröfur og aðrar kröfur	0	0	211.349	211.349
	1.213.100	35.659.271	32.997.730	69.870.101
Fjárskuldir				
Viðskiptaskuldir	0	0	312.902	312.902
	0	0	312.902	312.902

16. Rekstrarfjármunir

	Innréttingar, áhöld og tæki
Kostnaðarverð:	
Staða í ársbyrjun.....	2.741
Staða í árslok.....	2.741
Afskriftir:	
Staða í ársbyrjun.....	(1.800)
Afskrifað á árinu	(98)
Staða í árslok.....	(1.898)
Bókfært verð í ársbyrjun.....	940
Bókfært verð í árslok.....	843
Afskriftarhlutföll	20%

Skýringar

17. Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum Aldursdeildar:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu Aldursdeildar í árslok 2024 miðað við 3,5% ársvexti vantar deildina 548 millj.kr til að mæta áföllnum skuldbindingum eða -0,7% af skuldbindingum. Eignir umfram heildarskuldbindingar eru 523 millj.kr. eða 0,5% af skuldbindingum. Fjárhæðir í neðangreindri töflu eru í millj.kr.

Eignir	2024	2023
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok.....	107.609,5	99.577,3
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun.....	99.577,3	90.492,1
Hækkun/(lækkun) endurmetinnar eignar á árinu.....	8.032,2	9.085,2
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok.....	107.086,2	111.030,4
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	111.030,4	99.989,2
(Lækkun)/hækkun skuldbindinga á árinu.....	(3.944,2)	11.041,2
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	11.976,4	(1.956,0)
Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum Aldursdeildar		
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	79.650	70.707
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	5.942	8.381
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	2.069	2.033
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	(1.337)	(1.133)
Lækkun réttinda áunninna fram til loka 2023.....	(9.555)	0
Hækkun vegna nýs reiknigrundvallar.....	(320)	0
Hækkun/(lækkun) vegna annarra breytinga.....	161	(338)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	76.610	79.650
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	1.863	1.879
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok sbr. yfirliti um tryggingafræðilega stöðu	78.473	81.528

18. Aðrar skuldir

	31.12.2024	31.12.2023
Ógreitt vegna breytinga í aldursháð kerfi.....	267.833	255.638
Ógreitt iðgjald Starfsendurhæfingarsjóðs.....	2.863	2.287
Ógreidd staðgreiðsla.....	26.790	28.034
Viðskiptaskuldir.....	31.222	25.371
	328.709	311.330

Skýringar

19. Ábyrgðir og skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið Aldursdeild til að fjárfesta í eftirtöldum sjóðum (m.v. upphaflega skuldbindingu): SRE III fyrir 820 millj.kr., Freyja fyrir 100 millj.kr., FW Horn fyrir 400 millj.kr., Horn IV fyrir 500 millj.kr., 105 Miðborg fyrir 200 millj.kr., VÍV II fyrir 250 millj.kr., Veðskuldabréfasjóðum Landsbréfa II fyrir 400 millj.kr., SIA IV fyrir 500 millj.kr., VEX I fyrir 500 millj.kr., Brunnur vaxtasjóður fyrir 200 millj.kr., Iðunn fyrir 300 millj.kr., Eyrir vöxtur fyrir 200 millj.kr., IS fyrirtækjasjóð fyrir 200 millj.kr., Innviði fjárfestingar II fyrir 400 millj.kr., SÍL 2 fyrir 500 millj.kr., Obligo Infrastruktur II fyrir 3 millj.EUR, Obligo Infrastruktur III fyrir 3 millj.SEK og Neuberger Berman Euro Crossroads fyrir 5 millj.EUR. Óinnkallaðar skuldbindingar í framangreinda sjóði eru samtals um 2.680 m.kr. sem gætu komið til greiðslu á næstu 3-4 árum.

20. Uptaka aldursháðs kerfis

Á árinu 2008 var tekið upp aldursháð réttindakerfi hjá Stigadeild og nafni hennar breytt í Aldursdeild. Við breytinguna voru virkum sjóðsfélögum reiknaðar uppbætur og fengu þeir þær greiddar út úr sjóðnum og í séreignarsparnað að eigin vali. Samtals námu uppbæturnar til sjóðsfélaga um 3.901 millj.kr. Enn hefur hluti sjóðsfélaga ekki valið sér séreignarsjóð og er skuld vegna þessa færð í ársreikinginn að fjárhæð 268 millj.kr.

21. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

21.1 Markmið áhættustýringar

Í daglegri starfsemi sinni sem lífeyrissjóður stendur sjóðurinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á að gera sér grein fyrir þeirri áhættu sem fylgir starfseminni og að fullnægjandi áhættustýring sé ávallt til staðar. Áhættu sjóðsins er skipt í fjárhagslega áhættu (þ.m.t. gjaldmiðlaáhætta, vaxta- og endurfjárfestingaráhætta og önnur verðbreytingaráhætta), mótaðilaáhættu, rekstraráhættu, lausafjárahættu og lífeyristryggingaráhættu. Nánar er fjallað um áhættuþætti í rekstri lífeyrissjóðsins og framkvæmd áhættustýringar í áhættustefnu sem aðgengileg er á heimasíðu sjóðsins www.lifbank.is.

21.2 Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta)

Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lítur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings, þar á meðal breytinga á vöxtum (sjá skýringu 21.4), gengi gjaldmiðla (sjá skýringu 21.3) eða virði hlutabréfa. Með fjárhagslegri áhættu er sér í lagi átt við áhættu þeirra eignaflokka sem verðbréfragrunnur sjóðsins er samsettur úr. Sjóðurinn er fyrst og fremst markaðsfjárfestir og eignir hans og áhætta er háð sveiflum á fjármálamörkuðum. Fjárhagslegri áhættu sjóðsins er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

21.3 Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerninga mælt í íslenskum krónum sveiflist vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli.

Lífeyrissjóðurinn á verðbréf sem gerð eru upp í erlendum myntum og við það myndast áhætta tengd gengissveiflum. Gengisáhættu eru stjórnað með stýringu á hlutfalli erlendra eigna í eignasafni sjóðsins innan ramma samþykkrar fjárfestingarstefnu.

Bókfært verð fjáreigna sjóðsins sem gerðar eru upp í erlendri mynt í lok reikningsskilatímabilsins er eftirfarandi.

	Eignir	
	31.12.2024	31.12.2023
EUR.....	6.766.357	6.188.737
USD.....	14.652.166	11.585.789
Annað.....	2.457.814	2.192.106
	<u>23.876.337</u>	<u>19.966.632</u>

Skýringar

21. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

21.3.1 Næmnigreining gjaldmiðla

Áhætta sjóðsins liggur aðallega í gjaldmiðlum EUR og USD

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif 10% breyting á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefur á sjóðinn. 10% er hlutfallið sem notað er við skýrslugerð um gjaldmiðlaáhættu innan sjóðsins og endurspeglar mat stjórnenda á raunhæfri breytingu á gengi erlendra gjaldmiðla. Næmnigreiningin tekur eingöngu til útistandandi viðskipta sem gerð eru upp í erlendum gjaldmiðlum og var niðurstaðan í lok tímabils reiknuð miðað við 10% gengisbreytingu. Jákvæð tala hér að neðan bendir til aukningar á hreinni eign til greiðslu lífeyris þar sem að íslenska krónan veikist um 10% gagnvart hinum erlenda gjaldmiðli. Ef íslenska krónan styrkist um 10% kæmu fram sambærileg áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris nema hvað hún væri neikvæð.

	Áhrif af gjaldmiðli EUR		Áhrif af gjaldmiðli USD	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Hrein eign til greiðslu lífeyris (i).....	676.636	618.874	1.465.217	1.158.579

(i) Þetta tengist áhættu af erlendri verðbréfaeign sjóðsins í lok ársins.

21.4 Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerninga sveiflist vegna breytinga á vöxtum og lögun vaxtaferils. Ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Ef vextir lækka getur það leitt til lægri kaupkröfu nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga (endurfjárfestingaráhætta).

Áhættunni er stjórnað með hlutfalli fastra vaxta og breytilegra, uppgreiðanlegra skuldabréfa og óuppgreiðanlegra, líftíma skuldabréfa og hlutfalli skuldabréfa í safni sjóðsins.

Vaxtakjör á fjármálagerningum sjóðsins koma fram í lausafjáráhættuhluta þessarar skýringar (sjá 21.8)

21.4.1 Næmnigreining vaxta

Næmnigreiningin að neðan byggir á vaxtakjörum í lok árs á verðbréfum. Greining vegna breytilegra vaxta gerir ráð fyrir því að verðbréf í lok árs hafi verið útistandandi allt árið. 100 punkta breyting er notuð þegar greiningar eru gerðar innanhúss og endurspeglar mat stjórnenda á raunhæfri breytingu breytilegra vaxta.

Ef vextir myndu hækka um 100 punkta á markaði og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar myndi hrein eign til greiðslu lífeyris lækka um 2.744 millj.kr. miðað við uppgjör á markaðskröfu (2023: 2.657 millj.kr.). Ef vextir myndu lækka um 100 punkta á markaði og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar myndi hrein eign til greiðslu lífeyris hækka um 3.086 milljónir miðað við uppgjör á markaðskröfu (2023: 2.991 millj.kr.).

21.5 Önnur verðbreytingaráhætta

Af fjárfestingu markaðsverðbréfa leiðir hættu á lækkun markaðsvirðis verðbréfa með breytilegar tekjur, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Fjárfesting í markaðsverðbréfum er bæði með langtímamarkmið í huga og skammtímamarkmið.

21.5.1 Næmnigreining verðáhættu markaðsverðbréfa

Greiningin að neðan er byggð á verðáhættu markaðsverðbréfa í lok reikningsskilatímabilsins.

Ef verð hefði verið 5% hærra/lægra árið 2024 og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar væri hrein eign til greiðslu lífeyris hærri/lægri um 2.003 millj.kr.

21.6 Mótaðilaáhætta

Í mótaðilaáhættu felst hættan á því að mótaðilar sjóðsins geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að sjóðurinn tapi á fjármálagerningum sínum. Sjóðurinn fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast mótaðilaáhættu.

Helstu eignir lífeyrissjóðsins eru verðbréf. Það er stefna sjóðsins að kaupa ekki aðeins verðbréf sem fylgir lítil áhætta, heldur er mikilvægt að vænt ávöxtun keyptra verðbréfa endurspegli bæði áhættu og kostnað sem þeim fylgir. Þetta táknar að ítarlegt mat á einstökum útgefendum, fjárhagsstöðu þeirra og tryggingum er forsenda fyrir kaupum á verðbréfum. Þá kann verðlækkun fasteigna að leiða til aukinnar skuldaraáhættu tengdri sjóðfélagalánum.

Útlánaáhætta vegna lausafjár er takmörkuð þar sem að mótaðilar eru bankar með gott lánshæfismat frá alþjóðlegum matsfyrirtækjum.

Skýringar

21. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

21.7 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta lýtur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins og felur m.a. í sér hættu á tapi sem orsakast getur af ófullnægjandi innri reglum, verkferlum, kerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóðsins sem og starfsmannaáhætta. Skilvirkar leiðir til að takmarka rekstraráhættu eru skýrar innri reglur, starfslýsingar, verkferlar sem skilgreina verklag við helstu verkþætti og skýrt skipurit.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfsemina eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni. Þetta kunna t.d. að vera breytingar á lögum um lífeyrissjóði, uppgjorsreglum, skattalögum, lögum um aðra aðila sem hafa áhrif á starfsemi sjóðsins, eftirliti og eftirlitsrealum og heimildum til fiárfestingar.

21.8 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á því að sjóðurinn lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náninni framtíð. Stjórn sjóðsins ber endanlega ábyrgð á stýringu lausafjárahættu og hefur hún innleitt stefnu til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum. Sjóðurinn stýrir lausafjárahættu með því að tryggja að hann eigi nægjanlegt laust fé til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum með því að greina og samræma tímasetningar greiðsluflæðis fjáreigna og skuldbindinga sjóðsins.

Eftirfarandi tafla sýnir útistandandi fjáreignir sjóðsins. Taflan er unnin út frá ónúvirtum samningsbundnum líftíma fjáreignanna ásamt vöxtum sem innheimtast af þeim.

	Vegið meðaltal virkra vaxta %	0 - 5 ár	5+ ár	Samtals	Bókfært verð
Fjármálagerningar 31. desember 2024					
Óvaxtaberandi		40.552.904		40.552.904	40.552.904
Með breytilega vexti	4,12	1.973.144	2.517.852	4.490.996	4.490.996
Með fasta vexti	3,64	4.020.685	29.011.526	33.032.211	33.026.603
		46.546.733	31.529.378	78.076.111	78.070.503
Fjármálagerningar 31. desember 2023					
Óvaxtaberandi		33.961.807		33.961.807	33.961.807
Með breytilega vexti	3,85	2.158.813	2.193.637	4.352.449	4.243.493
Með fasta vexti	3,59	4.353.209	27.121.928	31.475.137	31.664.800
		40.473.829	29.315.565	69.789.394	69.870.100

Fyrirvari er um breytingar á ofangreindum vaxtaberandi eignum ef breytingar á vaxtastigi eru frábrugðnar áætlunum sem gerðar eru miðað við lok reikningsskilatímabilsins.

21.9 Lífeyristryggingaáhætta

Lífeyristryggingaáhætta er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar. Með því að framkvæma svokallaða tölfræðilega hermun (e. simulation) á eignum og skuldbindingum sjóðsins miðað við mismunandi forsendur er hægt að meta líkur á að sjóðurinn þurfi að breyta réttindum, sbr. nánari ákvæði laga og samþykktu sjóðsins.

22. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neinir þeir atburðir sem hafa verulega þýðingu varðandi fjárhagsstöðu sjóðsins.

Skýringar

23. Kennitölur

	2024	2023	2022	2021	2020
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	0,49%	-10,32%	-9,50%	1,81%	-4,16%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-0,70%	-14,48%	-13,81%	5,49%	-3,20%
Hrein raunávöxtun.....	5,65%	1,68%	-8,50%	10,64%	7,71%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	3,21%	4,01%	3,75%	6,34%	4,19%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár	3,68%	3,76%	3,98%	5,50%	4,76%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar frá upptöku deildaskipt. 1998.....	3,78%	3,86%	3,79%	4,30%	4,37%
Kostnaður í hlutfalli af eignum					0,11%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar:					
Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum	42,73%	39,46%	33,69%	46,40%	39,99%
Skráð skuldabréf	44,80%	48,41%	47,61%	44,40%	47,78%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum	9,78%	10,01%	14,80%	5,00%	4,30%
Óskráð skuldabréf	1,94%	1,32%	3,05%	3,50%	6,01%
Bundnar bankainnistæður	0,75%	0,80%	0,82%	0,80%	1,91%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	68,70%	70,74%	72,12%	70,03%	71,43%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	31,30%	29,26%	27,88%	29,97%	28,57%
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	1.409	1.486	1.574	1.665	1.729
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	8.929	8.814	8.673	8.530	8.453
Fjöldi lífeyrisþega.....	959	819	717	650	570
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	73,5%	72,6%	72,2%	68,5%	66,3%
Örorkulífeyrir	24,0%	25,2%	25,4%	28,4%	30,1%
Makalífeyrir	1,7%	1,7%	1,8%	2,5%	2,9%
Barnalífeyrir	0,8%	0,5%	0,6%	0,6%	0,7%
Stöðugildi	4	4	4	4	4

Skýringar

23. Kennitölur (framhald)

	2024	2023	2022	2021	2020
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	2.069.134	2.160.367	2.299.352	2.493.964	2.609.411
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	1.357.383	1.209.231	1.061.486	956.753	871.611
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi)	7.614.485	6.612.142	198.025	10.505.653	7.000.207
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi)	131.219	136.142	147.727	129.147	123.731
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	8.182.821	7.407.284	1.265.292	11.901.344	8.605.244
Lífeyrisbyrði	65,6%	56,0%	46,2%	38,4%	33,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	6,3%	6,3%	6,4%	5,2%	4,7%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	10,3%	9,6%	0,3%	15,0%	11,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Sameiginlegt yfirlit

Ársreikningur

2024

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2024

	Hlutfallsdeild		Aldursdeild		Samtals	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Iðgjöld						
Iðgjöld sjóðfélaga	15.189	17.847	783.626	786.990	798.816	804.838
Iðgjöld launagreiðenda	60.737	74.213	1.257.089	1.245.409	1.317.826	1.319.622
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	0	0	(2.000)	847	(2.000)	847
	75.926	92.060	2.038.715	2.033.247	2.114.641	2.125.307
Sérstök aukaframlög	10.014	12.402	30.418	28.751	40.433	41.153
	85.940	104.462	2.069.134	2.061.998	2.155.074	2.166.460
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	3.241.801	3.347.266	1.336.733	1.133.306	4.578.534	4.480.572
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	380	656	19.591	19.423	19.970	20.079
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	623	928	1.059	1.442	1.682	2.370
	3.242.804	3.348.850	1.357.383	1.154.171	4.600.187	4.503.021
Hreinar fjárfestingartekjur						
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sj. ...	404.009	106.839	4.751.195	2.836.209	5.155.204	2.943.048
Hreinar tekjur af skuldabréfum	3.051.873	3.846.960	2.785.653	3.421.484	5.837.526	7.268.443
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum ...	0	40.992	42.419	56.005	42.419	96.997
Vaxtatekjur af handbæru fé	19.048	15.920	50.898	16.147	69.945	32.067
Fjárfestingargjöld	(11.659)	(15.999)	(15.680)	(18.776)	(27.339)	(34.775)
	3.463.271	3.994.711	7.614.485	6.311.069	11.077.756	10.305.780
Rekstrarkostnaður						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	78.484	87.611	131.219	129.943	209.703	217.554
Hlutdeild aðildarfyrirtækja í rekstrarkostnaði	(60.848)	(56.338)	0	0	(60.848)	(56.338)
	17.636	31.273	131.219	129.943	148.856	161.216
Önnur gjöld	0	0	12.195	18.947	12.195	18.947
Breyting á hreinni eign á árinu	288.770	719.049	8.182.821	7.070.006	8.471.591	7.789.055
Hrein eign frá fyrra ári	40.918.919	40.199.869	69.558.140	62.488.134	110.477.059	102.688.002
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	41.207.689	40.918.918	77.740.961	69.558.140	118.948.651	110.477.059

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2024

	Hlutfallsdeild		Aldursdeild		Samtals	
	31.12. 2024	31.12. 2023	31.12. 2024	31.12. 2023	31.12. 2024	31.12. 2023
Eignir						
Fjárfestingar						
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.470.143	2.981.922	40.050.360	33.750.467	43.520.503	36.732.389
Skuldabréf	37.242.026	36.621.999	35.659.069	33.933.488	72.901.095	70.555.487
Bundnar bankainnistæður	0	0	569.430	543.502	569.430	543.502
	40.712.169	39.603.921	76.278.860	68.227.458	116.991.028	107.831.379
Kröfur						
Kröfur á launagreiðendur	4.885	5.784	152.477	149.216	157.362	155.000
Aðrar kröfur	32.813	37.111	350.067	62.133	382.880	99.245
	37.698	42.896	502.544	211.349	540.242	254.245
Ýmsar eignir						
Varanlegir rekstrarfjármunir	496	947	843	940	1.339	1.888
Handbært fé	509.595	1.324.119	1.289.100	1.431.295	1.798.695	2.755.413
Eignir samtals	41.259.957	40.971.882	78.071.346	69.871.042	119.331.303	110.842.924
Skuldir						
Viðskiptaskuldir						
Áfallinn kostn. og fyrirfr.innh. tekjur	1.900	3.157	1.676	1.573	3.576	4.729
Aðrar skuldir	50.369	49.807	328.709	311.330	379.078	361.137
Skuldir samtals	52.268	52.964	330.385	312.902	382.653	365.866
Hrein eign til greiðslu lífeyris	41.207.689	40.918.919	77.740.961	69.558.140	118.948.650	110.477.059

Undirritunarsíða

Ástríður Hjördísar Gísladóttir

Varaformaður stjórnar
Erla Hrönn Aðalgeirsdóttir

Jón Fannar Guðmundsson

Formaður stjórnar
Sigurður Kári Tryggvason

Sindri Reynisson

Steinunn Anna Hannesdóttir

Framkvæmdastjóri
Tryggvi Tryggvason

Endurskoðandi
Sæmundur G Valdimarsson

Endurskoðandi
Hrafnhildur Helgadóttir